

Studinajumus nem preti: Jelgawa pce Kantowska un Eitopa Igeem, Katolu eela N 5, Oepkera namā, un Rihgā pce Richtera un beedra Igeem (Studinajumu ekspedizija no Rudolfa Mossē), Veelajā Muihu eela N 13, pretim Doma bānizai.

Maksa par studinajumeem: 8 kop. par sīktu rāstū rindinu; pahrtulkošana is svechām walodahm par brīwū.

Latweeschu Awises.

Isnahl weeneis nedēd. Maksa, Jelgawā fanemot: par gadu — 1 rubl. Maksa, pahr wāstu pefuhtot: par gadu — 1 rubl. 50 kop. Ekspedizija: Jelgawā, Ferd. Weithorna Iga grahmātu bodē. Medaizijas adre: Jelgawā, Ferd. Weithorna Iga grahmātu bodē.

„Latw. Aw.“ war apstelleht:

Jelgawā: Ferd. Weithorna Iga grahmātu bodē, Paleijas eela N 2, „Latw. Aw.“ ekspedizija. — Wauftā: Steina Iga apsteel. — Ruldigā: Ferd. Weithorna Iga grahmātu bodē. — Rihgā: Richtera un beedra Iga kantori, Veelajā Muihu eela N 13, pretim Doma bānizai. — Gēsch: un ahrsemē: Rudolfa Mossē Iga wifās ekspedizijas.

64. gada-gahjums.

„Latw. Aw.“ war apstelleht:

Walmēerā: Treh Iga grahmātu bodē. — Walfā: M. Rudolfa Iga grahmātu bodē. — Wehterburgā, pce Wehterburgas zeen. Latw. draubēs mahzitaja. — Weft tam: pce zeen. mahzitajeem — tillas Widsēmē, tā ari Kurfēmē.

Par sīnu.

„Latweeschu Awises“ war atkal apstelleht no 1. Oktobra lihds gada beigahm. Maksa 65 kop. pahr wāstu un 40 kop. Jelgawā fanemot.

Kahdi wahrdi muhsu kalenderneekem.

No Dr. A. Bielensteina. (Beigums.)

Bet laidifim garam kkuhdas walodas sīnā. Apstallimees to jaunu wahrdu nofihmejumus.

Weena dafa ir ihpafchibas wahrdi. Zits no fcheem wahrdeem behrnam waretu geldeht par mahzibu, par pasubinaschānu, par peem. Tifla. Bet ko lai dara, kad wezaki Titana pehdās meiteni nosaufufchi „Gudru“, un Deewinfeh buhtu dewis plahnu prahtinu, zeetu galwu?! Zeb kad nosaufufchi „Sweifu“, un Deewinfeh ifaudsina par wahguliti?! Zeb kad nosaufufchi „Daitu“, „Gihitu“, „Grasnu“, „Krahfchnu“, un kad Deews nedod ne daitu augumu, ne krahfchnu, flāistu waigu?! Ko nu lai dara? Waj tad tahds wahrds behrnam newar nahkt par apfmeeklu un par sirds-fahpehm zauru muhsufchu?

Ko lai dara wezaki, kad dehlinu nosaufufchi par „Bastarinu“, un Deews teem wehl dod zitus behrnus palak? Waj sobgaleem ne-buhs ko smeetees un sobot?!

Zeb kad lepnā garā nosaufufchi par „Waldonu“, par „Kungwaldi“, un winam newedahs nelahdā augstā weatā nostahtees, bet warbuht ar balto speeki jakutahs apfahrt. Ko tad lai dara zilweks ar fawu lepnu wahrdu? Nu janefa preefch wifās pafaulēs par apfmeeklu.

Remfim zitu rindu: „Gaigale“, „Ddinfch“ u. t. j. pr. Wezds, tumfchds laikds wifās tautās dafchi zilweku wahrdi nemti no putneem un swehream, un tahdi wehl stahw lihds fcho baltu deenu pce familijahm, ziltihm, par peem. Wolf, wilks, Wehr (Wār), lahjis, Gahn, gailis un tā dāudf. Waj fchodeen tahdi buhtu ja-atdshlwinā par frustameem wahrdeem? Gaigale wehl ir daitfch putns un mas ko buhtu peedaufitees. Bet kas gan fawu dehlu labpraht faufs par „Ddini“? Ods ir nelahga kufainis. Waj audfinafim fawus dehlus par tahdeem flepeneem kodejeem un zirtejeem? Tad ari waretum falkfcha wahrdu usnemt; tas wehl labaki un flepemati sek, zehrt un fofch, nekā ods.

„Gaigale“ ir daitfch putns. Nerunafim no teem nedaifeem; ne-faufsim fawus behrnus ne pehz pihlēs, ne pehz fofs, ne pehz tihlara, bet pehz teem daifeem. Refinu daitaku, fchiglaku, nekā besdeligu. Waj Titans negribetu nahkofchā gada kalenderi eelikt besdeligu? Warbuht ka zits tehws to ar mihfu prahtu un leelu preeku no ta padoma deweja peenemtu?!

Man fchleek, teem putnu un swehru wahrdeem buhs nahlamiba, jo wairak tahda gudriba isplefchahs, ka zilweks un loys ihsti no Deewa teefas wairš nemas ne-iffchitotees.

Remfim zitu rindu no Titana wahrdeem, kur pehz „Balt. Wehstneschā“ flawejamais „widus mehrs“ labi „eewehrotā“.

Tē atronom fchahhdus tahdus leetu wahrds, par peem. „Dfintara“ (?? Latweetis faka dsinters, un it ne buht zitadi!), „Nota“, „Leefma“. Labi! Tahdu buhtu warejis wehl dāudf wairak is wahrnizes irakfihst. Kapehz ne ari Seltis, Subrabs, Wainaks, Gredens, Saktis, un kapehz ne ari Saule, Uguns, Sibins, Dfistfele? Smukt wahrdi, un tahdu Deewa swehtiba! Gēfch wahrnizes wairak nekā 365. Wezds frustamos wahrds uf to weeglako wihst waram isputinaht. Waram katru gadu jaunus tahdus wahrds kalenderōs eelikt!

Remfim zitu Titana wahrdu rindu. Tee ir tahdi, kas rahda, ka fabrikantam mas jehgas nofehgt, kas buhtu flāisti un kas preeklah-tos ihsti godam.

Titans dahwā „Pukaju“ par meitinas wahrdu. Deews lai sin, kas „Pukaja“ ihstini war buht. Es fihmeju, waj nebuhs puku dobe. Lai nu meitinu manis pehz par Pukiti nosauz, bet kā lai par Puku dobi; to ispraft, man gudribas peetruhfst. Ziti gan buhs gudraki.

Titans dahwā „Salnaiti“. Tas buhtu brangs wahrds fīrgam, fchlimelim. Waj zilwekam patiks, nesinu.

Ziti tahdi Titana dahwati wahrdi iraid: „Tupinfch“; kur lai tup, tas „Tupinfch“, waj aiftrahfne, waj grahwmalē?

„Ruhkis“; kapehz ne ari Runzis waj Ruhfchis? Weena maksa!

„Prahtons“; kapehz ne ari prahta wehders?

„Warabals“; kapehz ne Brehks, waj Brehklus, waj Blahwejs?

„Maina“; kas tad fchē ihsti lai mainahs un mijahs? Waj ftingrs prahts un pafahwiga firds naw wairak wehlejama? Bet kad nu Maina, — kapehz ne ari Wehloks, waj Wehjiagrabheksis? Tas buhtu labs fauzams wahrds, ja ne pagarfch!

„Draudawa“. Tahds wahrds ihsti flawejams. Pehz tahdas meitinas bruhgtani nahks dutfcheem, kā bites pee medus.

„Kaira“; ja Titanam naw mifejees, un ja naw gribejis rakfihst Keire, ko gan netizu, tad tahdchu to wahrdu ir nehmis no kairinaht, karinaht, un tas buhtu atkal labs goda wahrds un to tā no-fauktu meitu waditu labi, lai kairina puifchus, un tehwa dots wahrds buhtu labs padoms uf ploffchānos un līderibu.

„Besbailis“; kapehz ne Rebehdneeks? Rebehdneeku dāudf; tahdeem tas wahrds labi peepafetu. Pawifam modigi ir, ka Titans „Timoteu“ (19. April) tulkojis par Besbaili, un tomehz Timoteus no-fihmē tahdu, kas Deewu bihfahs un godā, Deewgodi. Schē zimds uf otru pufti apgreests. Deewgodi palizis par Rebehdneeku!!

Remfim wehl zitu rindu. Tee ir wahrdi is Latweeschu mitologijas, is muhsu semes fentfchu deeweem. Ta ir atkal itin jauna leeta. Paganu tautas zilweks kahdahm reifahm par deewu jeb elku behrneem nosaufufchās, bet ne ar fawu deewu wahrdeem. Pce kristigahm tautahm tas ne til naw dsirdehts. Tautifke kalenderi Latweeschu tautu nu wada pa ihpafchu zelu, un es nefchābos, ka Kreewi, Wahji, Frantfchi un Angli fcho zelu tuhlit ees palak, no Titana mahzidamees. Tad nu ihfumā pce muhsu altareem atflanehs un muhsu bānizās rulkōs gadifees „Behrkuni“ un Bangpiti (? waj Bangpufchi ??), „Lihgas“ un „Mildas“, „Trimpi“ un „Potrimpi“, „Swaigfiki“ un „Burtneeki“, „Lihgufoni“ un „Widewuti“. Tif to ween newar fīnaht, waj Titans patš uslahpis debefis, waj winfch debefis ir norahwis dublōs, waj winfch Latweeschu behrnus ar fchahdeem wahrdeem ir paganu deeweem lihdsinajis, jeb waj winfch deewus no augfta goda par nabagu pafaulēs behrneem dārijis; jeb waj winfch warbuht tos elku wahrds ir kalenderi eelizis, lai teem atkal swehtkus fwin sakās birfēs, kā kchnina Alaba laikā Israēla walsti, lihds kamehr praweets Elija nahza un Baala preefsterus nofawa. Kai nu kā! Bet tee fentfchi pafmeetos, kad no kapa ifihlīstu ahkā un redsetu, ka muhsu laiku „Prahtoni“ un „Gudree“ tahdus elkus it no jauna ifdomajufchees, kahdus tee fentfchi it nemas naw finajufchi, proti par peem. to Lihgu, kas fentfcheem muhscham naw deeweete jeb deeweete bijufi, bet nule pat til no nefinatajeem par tahdu fentfcheem un tagadejeem teek ufstepta.

Remfim wehl weenu rindu. Tee ir tee wahrdi, kas ne no Latweeschu, ne no Leifchu walodas, bet no Lihbeeschu jeb Zgaunu walodas nemti. Ar teem tahdeem tee tautifke kalenderi ustrahpifufchi to riktigo tautifko zelu, jo finams, ka Lihbeeshu un Zgauni it nemas rada naw ar Latweefcheem un Leifcheem. No tahdeem pce Titana ronahs par peem. Imants. Kahdā sīnā tas tahds „tautifk“ kalenderi unemts? Waj tamdehl, lai ne-iffchd ta peemina, ka Latweefchi til un til tuhftofchus Lihbeeschu pce fewim peegreelufchi?

Bet lai peeteek. Schē redsam deewsgan to widus mehru un widus zelu, ko „Balt. Wehstn.“ flawē, un uf to aijina, lai kalenderneeki pee Latw. beedribas sīnibas komifijas faweenojahs. Gaidifim, kahdus fpreedumus nofpreedihis, un kā tahs jufas dsedehs.

Beidjot luhdsu, kalenderneeki mifke, nepahyproteek, ko esmu rakfihstis. Wafa mums ir leela pee frustamu wahrdu wehlefchānas, un ari fāzerfchānas. Rikumi nekahdi pretim nestahw. Teem wahrdu fabrikanteem ari nekahda nodofchāna jeb tulle naw jamalfā, kā par zigarehm. Tad mehš waram lufstigi darbotees.

Bet, tehwi, mahtes, Zums luhdsu, apdomajeet, kahdi wahrdi godam preeklahjāhs, un par tahdeem wahrdeem wareset atbildiht fawu behrnu preefchā, kad fchēe usaugš un famanihš, kahdus wahrds no wezakeem par apfmeeklu buhs dabufufchi. A. Bielenstein.

Paspahrnē.

Plauschānas swehtkōs. 1885.

(No G. F. Schönberga.)

1.

Saule karsedamus starus wairš neraida, Puku fronti“ noleek wafarina Rudenim pee lahjahm — fmaidibama fmaida; Sustin pafuhd krahfchnums, putibina, Lagfidigala aplufufi vogot — fflani, jauti, Dfelten“ lapinas no fofeem birtin birsi; Tufschī palufufchi plawās, dahrsi, lauki, — Truhwes fegā „daba“ tehrpajahs: — „pufēs mirsi“.

2.

Arājs ifkapt“, grabhekli pee malas stata, — Labibu eefch fchluhneem kraitin krahwis, Dafchš gan galwu nokahris it fskumigš krata, Ka gan prahwās, bet til „mitras“ wahrpas plahwis. — Slapju wafaru Deews tamdehl semē raiba, Lai to ispaufufchi „pafaulš beheri“ gan fajuht, Ka swehtis Deews, kas swehtibu mums dod, ar“ gaida, Lai Tam „Arfchu upurus“ uf debefš fufi“.

3.

Deewa namōs, klau! jau flaki swanihst swana, Gefwana tur „plaujam“ swehtku deeninu“. Ween uf falahm ganibahm Deews fawejus til gana, Neleedf netad druwās, maifes swehtibinu. Tamdehl, zilweks! triht uf zeleem, luhds un gawē, Pateizees par wifseem augceem, plaujumu! Trumetehm un flawās dseefmahm Deewu flawē, Nopin „pateizibas flāistu wainagu“!

Wahr dascheem nelaimēs zchloneem laulibā.

Atbilde G. M.—fcha fgam.

(No kahbas nama mahtes.)

Pahr dascheem nelaimēs zchloneem laulibā „Latw. Awifchu“ 37. nummurā kahds G. M.—is fpreech glufchi pareifi. Bet waj zeen. rakfihstahs (manfchleek, ka G. M.—is ir kahds fungs, waj weens no „Latw. Awifchu“ lihdsfrahdneekem, kamdeht tad ari wihreefchi til dehfigi teek aifstahweti, jo „fraultis krauklam azis nefnahbi“) ari ir atflahjis „otras pufēs“ wainas? Waj tad teefcham G. M.—is uf tam war pafahweht, ka weenigi feewās ir nelaimēs un postā dibinatajahs, un waj fchis G. M.—fcha rakfīs nefazel nizinafchānu un ihgnumu pret fewi pafchu un ne-aiflar welfi daschās kreetnas feewās un mahjas mohtes godu?) Waj fagne no dascha nemeera nebuhs jamellē ari pee mahjas tehwa — wihra? Ne wif faimneee ween ir fabribas un tihribas ufsturetaja, — bet ari faimneekam ir jabuht palihdfigam. Ja, feewai — faimneeezi — ir par mahjas eefchpufi jafina, un wihram — faimneekam — par ahrpufi. Bet ari faimneeks war leelu daku buht palihdfigs pee fchi faimneezes peenahfuma. Par peemehru, kad mahjas mahte ir grihdu tihru isberfufi un faimneeks nahf no ahra eefchā, nemas lahjas nenotihribams, kā to taf wajjadsetu dāriht, un atkal, kad wirā tihru wefchu uf gultas ir ufslahjufi un faimneeks, pee kulfchānas waj linu tihrfchānas bijis, nu nahf un bes tahdas leelas apdomafchānahs wahfchahs til eefchā, ka waj puteklu mahloni pagelāhs gaisā: fakteet, waj faimneeezi naw ar fchehlumu janofstatahs, ka winaš puhlini til mas teek eewehroti?)

1) Tamdeht ka warbuht fchim waj tam nedibinatās domas waretu eefchāutees prahtā, uram par wajabfign, apiezemah, ka fchis atbildes zeentamā tazeretaja nestahw nelahdā fatarā ar G. M.—fcha Igu, un ta tas naw wis tahds mahja lafeh, kurā fchēit fungs un tunde zihnahs. Kad G. M.—fcha Igam buhtu perfonigs eemeis bijis, pahr fawu pafcha nama litem fchehlotees, tad winfch gan to nebuhtu ispanidš leelata publikā. — G. M.—fcha Igs ir Kurfemneeks, un muhsu „nama mahte“ Widsēmneee. — Red.

2) Ja laipnā rakfimeee fchāf leetā ari muhs, „Latw. Awifchu“ redakziju, pceftaitu pee mineteem „kraukteem“, tad wina mums dāritu pahrestibu, jo mehš tuhlit ihpafchā pcefhimejūnā iffahjahm fawas domas, ka newaram leegt, ka ari wihri dāudf reif jawu ifturefchānos krauzē fadhfwes un mahju meeru un swehtibu. — Red.

3) Schē nu zeen, „nama mahte“ G. M.—fcha Igam teefcham dāra pahrestibu. Ka winfch jawu fawu rakfū, daschās kreetnas feewās un mahjas mahtes godu aif-fahris“, to newaram teikt; to ari netad fawā lapā nebuhtum atlahwufchi. Zeeniamahs rakfimeees wahrdi fchē it pa afu; bet bihfidamees, ka ari muhs ne-peefkaitu pee finameem „kraukteem“, mehš it neta winaš rakfā negribejahm pahrlabot jeb noftrihfht. — Red.

4) Ko zeen. rakfihstaja faka pahr dublīnahm lahjahm un famaitato wefchu, tas itin pareifi. Bet kad „puteklu mahloni pagelāhs gaisā“, tad tas naw wis faimneeka waina. Tahdi „mahloni“ newaretu pageltees, ja gultā nebuhtu bijis netahdu pufefchū. — Red.

Tahlak G. M.—is tā fauftahs iglīhtotahs faimneezes nemahs kreetni nolikt, ka ne-efot deewsgan palkaufigas un padewigas faweeem laulateem draugeem. Ari tam es nepretojos, jo ir dāudf tahdu feewu, kurās ir wehl flitakās, nekā G. M.—is rakfā. Af, zil dāudf palkaufības mehš feewās efam faweeem dshwes draugeem parahdā, un ar wifu labako gribechānu padaram ne reti to, kas wehl ilgi, ilgi janofcheho! — Bet nu praftim, waj wihrs ifdara pareifi un ufstigi fawu peenahfumu? Waj war leelitees, ka ir tihrs no wifseem laulibas nofegumeem, kuzi fagel ne-iffchchānu eenaidu laulato starpā? — Par peemehru, remfim to febrgu, kura jau pa fim-teem un tuhftofcheem familijas laimi un lablahfchānos bes fcheblafibas postijufi, proti — dferfchānu. Sakeet, zil nelaimēs ta newell few lihdsās?! — Nu, katrs prahtigs laftajis un apdomiga laftaja to gan faprahtih!

Apstallim peemehram tilai tahdus, kas fchim netikumam padewufchees! Kad nu tahds nama tehws par dāudf ar „fihwo“ ir eedraudfjees, tad mahjas mahte gan labi fīna, kas winaš gaidams: lahdechānas, bahrfchānahs un befkāunigi wahrdi, pahr kureem ifklatram godigam zilwekam janofarfst, pilufst bagahgi pahr wihra luh-pahm, un ne reti ari kulafas fawu mahfku irahda uf nelaimigahs feewās muguras. — Waj zeen. G. M.—is ari ir apdomajis, pee kura tahds wiswairak apgrehlojahs, waj pee fewis pafcha, waj pee fawās feewās? Af nē, — tas buhtu tas mafatais! Bet lahdu preefchūbmi winfch dod faweeem behrneem? Waj wezaki sem fchahdeem apstahleem war zereht, fawus dehlus usaudheht par kreetneem tautefcheem un fawas meitās par fchhshahm tauteteehm, kuzahm reif jatop par tikumigahm feewahm un mahtehm, un par preefchūbmi jaunofai padaudefi? Nē, tur mehš kweefchus neplaufim, fur nelahs fchufufchi, un atkal otradi! — Waj tahdas nofchehlojahs jaunelles war zitu fīnaht un fapraft, nekā tilai to, ko no faweeem wezakeem mahzifchahs? — Zil mas teek fchis jaunibas breefmas eewehrotas, to dabufjam beefchi wien redheht. — Waj nu G. M.—is naw wairak wihra lablahfchānos eewehrojis, un to „augfta to, swehtā to ufdeewumu aifmirtis“? — Kas dāudf-mas muhsu lahrtas wispahrigā fadhfwē eefkajees, un winas fīfumuš un netikumus eewehrojis, tas newarehs leegt, ka par dāudf ir fajihst. — Ir gan nama tehwi, kam til fawu un fawās familijas lablahfchānahs ruh; par tahdeem, finams, tē neteek runahs.

Wehl dāudf zitu peemehru waretum no „abahm pufehm“ peewest, — bet kamdeht welfi fribdetees?!

Quulato peenahfums ir: kaitram fawās pafcha wainas afstih un labot, un ne wis, kā zeen. G. M.—is domā, wihrs greefhs wifu wainu uf feewu, un feewa atkal uf wihru, un tā tad grihot negrihot — fribds un naidš lahjās. — Ja tahdi laulatee pahri to eewehrotu, kas fchē ihfumā minehts, tad teefcham dāudf eenaida ifufu un ne-fkaitamas feewu afarās aifstapitōs. Tad meers un faderida rafios

No ahrsemehm.

Wahzija. Ka Bismarck pahwestu proponeerejis par widutaju stribdu starp Wahziju un Spahniju, Karlina salina deht, tas wifas partijas ta istrauzejis, ka winas wehl arweenu ihsti labi nesina, ka ar to eedraudfetees, un tamdeht naw ko brihniitees, kad ta leeta tistab no skatolu, ka ari no brihwprahitigajam awisehm drihs ar gawilehm, drihs atkal ar ne-uzitigibu teel pahrunata un pahrspreesta. Bet wifu grehtafas apstahlos pee tam gan pahwestis patis atrodahs; jo kad wifsch pr et Spahniju isschkir, tad schi tauta, kas winam lihds schim bija loti padewiga, wahrigi fapihftees, un kad atkal preeksch Spahnijas isschkir, tad wifsch no pus pasaulis tiks issobots, ka ar Spahneeschem naw gribejis fanaidotees. Tomehr lai ari isschkiruma spreedums isnahktu ka isnahktams, Bismarckam tas ir itin weenalbsigi, tamdeht ka winam mas behdu pahr Karlina punktitehm. Pahwestam buhs galwas grosschjanu deewegan. — Atpakal drauzot no Kopenhagenas, muhsu ahrleetu ministeris von Biers atkal apzeemojis sirtu Bismarcku.

Dahnija. Muhfu Keisars ar sawu augsto familiju wehl arweenu usturahs Dahnija pee sawa seewas tehwa. Isgahjuscho nedel' Keisars tur peenehma Bulgaru deputaziju, kas winam sinoja, ka Austruma-Rumelija saweenofusees ar Bulgariju, un luhdsfa, lai ar to buhtu meera. Bet mineta deputazija, ka „Rig. Itga“ sino, tur loti nopeetni fanemta. Winai tika kreewijas nopeetni atgahdinati, Bulgarijas deht, un issklaidrots, ka tamdeht, ka Bulgari domajusch, ar sawahm leetahm tikt gala bes kreewijas, tad kreewu ofizeeri, kas Bulgarijai bija subitti par palihgeem pee kreewisheem egrosijumeem, esot atfaukti atpakal. — Drihs pehz tam, 6. Oktobri (24. Septem-beri), Kreewu ahrleetu ministeris von Biers no Kopenhagenas zeloja pahr Birlini atpakal us Behrterburgu. — 5. Oktobri (23. Septem-beri) Dahnijas walsts-fapulze tika atklahda Kopenhagenā, — bet leelaka data tautas weetneeku, kas waldbai sismi pretineeki, nebija eeradufchees. Ka ar to Dahnija turpmal klahsees, naw noredsams.

Austrija. Numentijas ministeru presidentis Braziano, no Berlines zekodams, un Turku walsts-wihrs Saids Pascha atbraukusch, Bihne 4. un 5. Oktobri un farunajusches ar Austrijas ahrleetu ministeri Kalmoki. Walsts-wihri no wifahm semehm ta tad, ka redsams, tagad kustahs un brauka schurp un turp, ka ilgam tas nebija paredschts. — Us Kroateeschu landtaga jau atkal reis bijis breefsmigs lehrums. Tautas weetneeku lungi ne-apmeerinajahs wis tik ween ar lamafchanos un bkaustifchanos, bet eestlatija par wajadfigu, ari duhsus nemt talka, lai sawas domas waretu ziteem peenahzigi isfklaidrot un epoteht. 60 no winem uf ilgatu laiku no schdeschana-ahm esot atstahdinati.

Franzija. Wifu swarigaka politiska sina, dauds swarigata par atgadijumeem uf Balkanu pusfala, ir tas, kas panahkts, tautas weetneekus iswehlejt Frantschu parlamentā. Schihs wehlefschana-ahs pawisam zitadi isdewuschahs, nefa tur domaja un zereja, ta ka pat wifa Giropa pahr to loti isbrihnijusees. Ka sinams, Franzija no ta laika, kad Napoleonu sawangoja kara ar Wahziju (1870), ir republika jeb brihwwalsts, un Frantschi eesahkt tahdu waldbibu tureja par wifu Frantschana waldbas buhschjanu wirs pasaulis, tamdeht ka ta ir brihwprahitigata par wifahm zitahm waldbahm. Bet ihfais 15 gadu laiks teem jau peerahbijis, kahda laime ihsti ir tahda brihwprahitiga, republika wif waldbas: walsts parahdi breefmigi wairojuschees, semkopiba un wif weikali aplam palaisi, skolas besdeewigas, klaija droshiba isgairusi, naids un stribdus paschu mahjas pa malu malahm, — ihsti fakot — wifsch juku jutam. To tauta beidst tal eestlatijusi, un tamdeht parlamenta peepeschi pa leelakai dakai republika pretineeki eewehleti, proti, tur lihds schim bija 80, tagad jau wairak nefa 200 Konferwativo un titai 150 republikanisko tautas weetneeku dabujusch, weetas. Wairak nefa 200 tautas weetneeku wehl gan ja-iswehle, — tomehr ari tad, kad no scheem wairak republikaeschu tittu iswehlehts, winau pretineeku skaitis ir tik leels, ka tee kahdu isdewigu deen' pahrschmauzahs pahri scheem wifseem. Bet tad titai Franzija ihsti eesahkshs jukas juku gala, —

jo, kas lai paleek par waldbineeku? — Un kad Franzija rewoluzija, nu, tad zaur to wifa pasaulis ir nemeera, — to mums wehsture peerahda un apleezina.

Spahnija. Ko Spahneeschki pee tam ihsti doma, zitas waldbas arweenu apwainodami, tas ne buht naw faprotams. Eel-ko stribdus ar Wahziju ar leelahm publehmu dauds-mas aplufstahs, te jau atkal tee bada peere zitahm Giropas walstihm, un fewischi Anglijai. Ta par peemehru wif ahrsemju awischi korespondenti 24 stundu laika israidami is Spahnijas, ka lai zitas semes nedabutu sinahkt, ka ihsti Spahnija isklatahs. Tapat ari wifas wehstules teel atplehstas, un kad tash naw tahdas, kahdas Spahneeschem pa prah- tam, neteel wairs isfuhitais tahlak. Bet pee tam tee ari jo rupji pahrsklatahs, wehstules, kuras isfuhita tahlak, eebahdami neriktigohs kuwerohs, un tash tahda wifse famainidami. Ta nupat kahds ministeris sem sawas adrefes dabujis peefuhitu kahdas sehshas mihle- stibas wehstuli, un schihs sirds-ahktis, kahds kurpneeka sellis, atkal wehstijumu pahr swarigahm walsts leetahm.

Italija. Pehz tam, kad Manzini atstahjahs no amata, Itali- ja ilgatu laiku bija bes ahrleetu ministera. Tagad nu Italijas suhtnis Bihne, Nobilants, eezelts schai amata.

Balkanu pusfala. Schim brihscham tur wehl deewegan meeri- gi. Titai Greelija un Serbija eekarfehahs leelas runas, — bet leelwalstihm gan isdoosees, schihs apmeerinahkt. Jaunais sirts Aleksan- ders loti isweizigi un spehziגי nopolhejahs, wifas nemeerigahs portijas Bulgarija un Rumelija aplufstahs, kas winam lihds schim ari ir isdeweess. Ka pahsird, Balkanu jautajums tishot ta is- schkirts, ka Bulgarijas sirts Aleksanders lihds ari buhschot Au- struma-Rumelijas generalgubernators; tahda wifse tad nu Sultana wirswaldiba pahr scho semi paleek aifsargata. — Bet pahr scho leetu daudh ko runahkt, ir tas patis, ka kad tufschus salmus kuf, tamdeht ka Giropas walsts-wihri paschi wehl nesina, ka ta ihsti tiks no- kahrtota. Talabad tad ari wifa awischi rakstifchana un runafchana pahr to ir titai tufschu grabefchana ween. Schai leeta itin meerigi janogaida, ka ta reis noraisisees.

No eekschsemehm.

Widseme.

No Rihgas. Kara ministeris, generaladjutants Wannowshs, pawadihts no ziteem generakeem, is Behrterburgas atbrauz Rihga 25. Septembei, pulstien 1/2 2ds pusdeena. Tai pascha deena, pulstien 1/2 2ds pehz pusdeenas, wifsch dewahs uf Dinamindes zee- tofni, to pahrluhkt. — Daudh gadu desmitohs naw wehl neweens kara ministeris amata darifchanas bijis Rihga. 27. Septembei, pulstien 7ds wakara, augstais lungs atkal aibrauz atpakal us Behr- terburgu.

Sauna Latweeschu deenas lapa, ka „Rig. Itga“ sino pehz Rihgas polizejas awises, tishot Rihga isdota. Minetahs „Deenas lapa“ dibinataji un akzionari bija nodomajusch, 29. Sep- tembei, fapulzetees Latweeschu amatneeku palihdsibas beedribā un lapas dibinafchanas sinā sawus spreedumus tashit. — Rihgas Lat- weeschu publika wispahrigi esot loti nemeeriga ar „Baltijas Wehst- neschā“ istureschanos.

„Baltijas Wehstnesch“ jau atkal eedroschinatees to dariht, ko neweena godiga awise nemeeginahs, proti jaunahs eekschsemes sinas no zitas awises nodrukahkt, bes ka jekba peeminetu, no kurenes tash inemtas. Abas sinas, „Is Keel-Salzas“ un „Is Ischskiles“, „Balt. Wehstnesch“ is muhsu 39. nummura isnehmis un wahrdū pa wahrdam elwis fawas telpās, it ne buht nepeefihmedams, ka tash is „Latw. Wifsem“ smehlis. — Kad nu wifa muhsu lihdschiginā draudschana nefa naw lihdschigi, tad zita nefa wairs ne-atleekahs, ka tahdu „Balt. Wehstneschā“ istureschanos ar peenahfcho wahrdū nosaukt, proti — par literarisku jahdsibu.

No IIschu zeema. Scho rindinu rakstifcham gadijahs no Rihgas zaur IIschu zeemu 7. Septembei, pulstien 7ds wakara,

braukt. Gepreti Scheffera fabrikai no brugeta zeta nogreeschotees, wajadseja pa isbrauktu smilti leenam braukt, — bet pa to maj ko behdaju, jo pa to paschu zetu jau biju kahdas reifas brauzis. Ta nu kahdas minutes brauzis, eeraugu fargam preekscha kahdu ne wifai platu uhdens pekli. Labprahkt tani gan negribeju braukt, — bet neko dariht, jo schaurais zelinsch bija katra pufe no dehtu sehshas eeslehghs, ta ka uf atpakal tishchjanu jau newareja ne domahkt, un tamdeht, lai gan nepatifahs, tomehr bija jabrauz; zita nefa newa- eju dariht, un nee ka pekite ari nelikahs neko buht tik bihtama, jo daudh reis leetus laika pekles uf zeta rodahs, un tamdeht laidu tah- lak. Bet, tawu breefumu, ko peedfshwoju! Pekite titai bija lama- tas, lai katru pahri brauzeju tani nokertu. Pateesi, galwa reibst, to atminotees; jo fargam titai galwa ween palifa ahrā, un tas ar preekschahjahm turejahs uf otras malas, notwehrees, it ka slihkonis, pee kahda ledus gabala. Mateem weena pufe eegrima pahri pahr lubahm uhdenti. Laime, ka biju no teem jau eepreeksch isklahpis, un bihdamees, ka tee galigi nenogrims, freidsoh ar striki tos atfeet pee tuwejahs sehshas. Man eeschahwahs prahta draudofcha semes at- wehshchanahs Mofus laika. Par laimi, ka nelaimes brihdi palihdsigi laudis gadijahs, kas, spehshs netaupidami, man palihdsija iszihnitees is schihs pekles. Bet wefels tomehr jau ne-istitu wis ahrā: bija, firtu glahbjot, eejuhgs jafagraifa, jo zitadi lopinu newareju wefelu iswilkt, tamdeht ka tas arweenu wairak nogrima. Glahbeji man teiza, ka es wehl esot fellakaja mala eebrauzis. Ja es buhtu uf otu pufi eegreeses, ta tee teiza, tad tee buhtu maj ko spehjuschi man palihdsiht. — Mineta weeta bijis leels zelms, kas esot tizis isfaktis, bet bedre palikusi nepeewilleta, — un schogad uhdens nu to wehl otr'it diltu ismehzejis. Zekam wehl ari ta waina, ka naw neweena grahwa tai weeta, kas lai uhdenti nowilktu. — Wehl japeemina, ka no bedres titai mas fokuf atstatu leels smilschu kalns atrodahs, — bet smiltis paschas no fewis bedre wis netek. — Ihtit ir ko pahrihnetees, kad apdomā, ka paschas Rihgas tuwumā wehl tahdi zeli rodahs, kur brauzejs azihm rehsot deenas laika war no- slihkt. Kur tad weetiga walde? Waj tad ta naw nomoda un neredis, ka laudis uf faufas semes war tagad noslihkt?! — Teesham tai peenahfahs, ja jeksch ir nedroschis un naw islabots, sifmes ailsikt, ka tur lai nebrauz. Un kur tad schehliga lopu aifsargafchanas beedriba? Waj tad ta nemas nedird, ka tur jau wairak firtu tani weeta slih- kuschi?! (Waj ari pateesi noslihkuschi? — Red.)

Rekruschu schogad Widsemei no 11 tukst. 57 jaunkeem jados 3028. No schi skaitka kriht uf

Rihgas	aprinka	1.	kantonu	eerastitu	nemamu
		1.		830	228
		2.		494	135
		3.		355	97
		4.		330	91
Balmeeras		1.		339	93
		2.		442	121
		3.		331	91
Zehsu		1.		419	115
		2.		425	117
		3.		254	69
		4.		312	86
Balkas		1.		299	82
		2.		243	66
		3.		287	79
		4.		328	90

Tez giti kriht uf Widsemes Igaunu datas aprinkeem. **Balmeeras aprinka kara-klaušibas komisija** rekruschu nem- schana schogad schlftees:

- 2. kantonā — Limbahs — 1. Nowemberi.
- 3. „ — — — — — 7. „
- 1. „ — — — — — 11. „

No Jaun-Peebalgas. (Gesuhitahs pret rakstu „Latw. Aw.“ 34. nummura: „no Jaun-Peebalgas“). Zeen. rakstifcham eesahkt sawā rakstā no breefmiga Skubinu mahju uguns-grehta, tad garu

mahjas, un muhsu behrni usaugtu par tikumigeem un kreet- neem zilwekeem! **Kahda nama mahte.**

Nedabzijas peefihmejums: Zaur'zaurim nemot, schi isfagitahs domas mums leelohs jo eewehrojamas un pareisas. Ihpaschi gala wahrdam pilni- gimi japeekriht, un tas, ko zeen. rakstinees faka pahr brandwihna dferch- anu, ir skaidra palefiba. Pateesi, salihdsinot ar tahm laulato fewu wai- nahm, kuras s. W—schā tgs peerahbijis un norahjis, ir tas posts, kuru laulatee wifri faweeem pahra, brandwihna weenam kalpodami, bes schau- bishchanahs daudh leelohs un breefmigahs.

Erpo.

Wehsturigs stahsts is Wahzu apustula Bonifazijus laikeem.

Atstahstis no S. Saulischa.

I.

Kahda jautā rubera rihda 743. gada kahds wihrs isnahza no Frijlara flossera, kuru Wahzijas biskaps Bonifazijus desmit gadu preeksch tam bija dibinajis. Wina augums bija garsh un flais, eeschana weegla, un ar dedhigahm azihm wifsch stahjahs uf beehseem eeschem un augsteem kalneem, kuru tahlu pee deenwideem issteepahs. „Eij ar Deewu,“ ta winam Bonifazijus pee schirshchanahs usfauza; „tur beeh- schaja meshā ir kahda weeta, kuru Deewis ir isredsejis, ka no kurenes gairmas, un swehtibas siraume isgahsihs tahlu, tahlu uf nabagahs un garigi atlahs paganu tautas.“ Un nu jau trescho reis augshā mne- tais wihrs isgahja melcht scho nepasihstamo weetu. Winam blakam gahja eheliss, kas nefa sawa tunga baribu; diwi kurwi ar maifi ka- rajahs ehselam fahndohs, uf kureem solozihstis willaina dehis, tokas zir- wis un sahgis bija gahdigi usfeeti, ta kahda dahrga manta.

Lehnam arweenu gahja uf preekschu; jo lai gan eesahfuma bija labi jeki, tad tomehr pehz pusdeenas nebija no teem nefa to redseht. — Kad naktis peenahja, Sturmijs — schis bija mineta zelotaja wahrdohs — atradahs jau beehsch meshā, un winam wajadseja jau daudhreis sawa rolas zirwja leetahkt, lai waretu zetu pataisihkt few un sawam lopinam zaur beehsi fa-angufcheem krumehm. Saule jau no- laidabahs, kad Sturmijs usgahja labu weetu, tur wareja palikt pa nakti. Kamehr ehselis sahle barojahs, himehr Sturmijs apstiprinaja sawu gutas weetu. Pehz tam wifsch nometahs zelohs un atwehleja meesu un dwehfeli, wifsch kriptos laudis un paganus karsā luhghchana wis- spehzigam Deewam, kas augstaki mahjo pahr wifahm toki galotnehm, un kura azis ir atwehtahs pahr wifseem zilweku behrneem. Krustu pahrmesdams, wifsch eemigahs. Gan wifsch brihscham nakti dsirdeja wiflu lauffcham, un isseepa tad rotu pehz zirwja, kas winam stah- weja fahndohs, — bet tadshu tas eemiga atkal dsitā meegā. — Rihda, Stur-

mijum peezekotees, wina jaulais faules spofchums apstweiginaja, kas pahr toki galotnehm uf winau nogahfahs. Deewam paleidamees par schehligu naktis pafargafchana un ar luhghchana un aifluhghchana, Sturmijs dewahs pehz kahdas fundas laika atkal zeta. Pret wafaru wifsch fahneeda kahdu masu buhdiau, tur dsihwoja flusa weentuliba diwi no wina fenakeem pasihstameem. Scho usnehma sawu wezo pa- sifstamo laipnigi, un aiflaida rihda ar karsu laimes wehshchana tah- lak. Nu wifsch gahja arweenu uf deenwideem dsitohs, beehschohs Wah- zijas meshohs. Jo tahlak wifsch gahja, jo beehschohs palifa meshohs, un Sturmijs wajadseja arweenu wairak leetahkt sawu zirwi, lai waretu tikt uf preekschu. Kamehr wehl nebija fatumsis, wifsch few pagata- woja droshu naktis weetu pret meshā swehream, it ihpachi pret wil- keem un lahshseem, — un tad sawu deenas gahjumu apluhkota, tad bija mas gabalinshs, kuru bija nostahgahs ar beegalgeem geuhumeem. Tadshu kad kahds wizu buhtu dsirdejis dsedot tumshā gobu meshā weenu garigu dsesmu pehz otras, wifas pilnas pateigibas un flawas pret Deewu, pilnas preeha un jauribas, tas buhtu ahri ahfimis, ka Sturmijs nebija ismifees, bet gahja preezigs un laba prahta sawu zetu. Dira deenā tahlak eedams, Sturmijs isdsitda diltu runafchana tahda waloda, kuru wifsch daudhreis bija dsirdejis, bet nefaprata. Tee bija Slawji, kuru peldejahs skaidra uhdenti. No ar prezi apkrauteem firtgeem, kuru stahweja krasimalā, wareja noskahrst, ka schee laudis bija firtgotaji, kas no rihteem nahzo un uf Klein-ufes pufi gahja. Kad Sturmijs wineem gahja garam, tad schee wina isfmecha un drau- deja, pa pufi jokodami, wina aplawihkt un pahrdot par wehrgu. Tadshu winam netika nefa launa darihtis, un wifsch gahja arweenu tahlak. Wina azis stahjahs uf wifahm pufehm, melledamas. Wa- kara wifsch nolaidahs pehz luhghchanahs uf mihstahm fahnahm un no- pufihs geuhit: „Manš Deewš, waj es to atradishu, to melleju? Kahdu weetu schē meshā, lai te waretu dibinahkt mahjokli preeksch gar- igahm dsesmahm un luhghchanahm, kur tagad wilki dsihmo un fa- was breefmigahs dsesmas gaudo.“ Wifsch eemiga, un winam fapni isfifahs, ta kad wifsch redsetu otra upeš pufi pajelotees smuku bami- no; eeseja wisaplahri bija palikuf par auglu, labi eekoptu oramo semi, gar kuras malahm jaulas, salas plawas guleja. Leelohs barohs zilweki uf tureni nahza, — daschi gebrufsches pehz ta laika eerashas, un giti atkal pawisam zitada apgehrbā. No ifkara pulka wifsch dsir- deja fahzam: „Zew, Sturmijs, mesh nefam sawu pateigibu, ka Tu esi nahzis un ispehzijs muhsu dwehfesoh no tumshas wehrdsibohs, un winas est- apgairmofis ar Jesusu Kristu flaidro ewangelijumu.“ Un ta fahktahrigā atbalsi staneja no wifa kriptitu murehm, winau tahlu un arweenu tahlak: „Pateigiba Zew, Sturmijs!“ — Tahlak wifsch redseja, ka kad patis stahgata no weena pulka uf otu, un dsirdetu fewi runajam: „Ne man peenahfahs Zuhfu pateigiba, ne man, nabagam, wahjam zilwekam, bet til Deewam ween. Winam lai pateigam un

nodseadam flawas dsesmas!“ — Saulei lezot Sturmijs pamodahs. Naktis faprus pahrdomadams, un Deewu peelhghdam, wifsch tash- jahs uf tahlak zelofchana. Schoeben wifsch gahja arweenu atkal tah- lak, — bet ta lihahs, sawa mehra nefasneedja. Jau bija wehlu pehz pusdeenas, kad wifsch isdsitda ne tahlu upeš plunkshchschana. Wifsch stahweja flusu, nesinadams, waj tee ir zilweki, kas peldejahs, jeb atkal nihni meshā swehri, kas dsihna fawas flahpes few skaidra upeš uhdena; bet wifsch nedrsiddeja zita nefa, ta titai pirmeho plunk- shchschchana. Nu wifsch preehta ar sawu zirwi pee leela toka, ta ka tahlu atskaneja. Tagad plunkshchschchana apstahjahs. Pehz kahda brih- tina ta atkal eesahfahs no jauna, un Sturmijs redseja kahdu jahst- neeku, kas nupat pee otra krasa peegahja. „Meers lai ir ar Zewi!“ Sturmijs fahza. „Meers lai ir starp mums!“ Wefchais atbildeja, no firta nolapddams un winam rotu sneegdam. Pehz ihfahs faru- nas wizi nospreeda, kamehr wina lopini sahle ganijahs, pataisihkt dro- shu naktis gulu pret meshā swehream. Sturmijs pahnehma is wina no faweeem diweem kurweem gabalu maifes un pasneeda to ar laipnu peedahwahchana sawam weefam. Ehdot Sturmijs sawam weefam jautaja, no kurenes wifsch nahfot un uf kureni eijot. „Wani fahz par Dsribdu,“ wefchais atbildeja, „un es esmu augstā Dreifa tunga fahps. Es tagad freidsoh atpakal uf sawa tunga pili; jo wifsch mani bija isfuhitahs ar sinu uf kahdu weetu. Bet no kurenes tad Tu nahzi? Ko Tu melle ne-apbrunojees schini breefmiga meshā?“ — „Wani fahz par Sturmiju,“ schis atbildeja. „Es nahtu schini meshā gan ne- apbrunojees, bet tadshu apafsch wispehzigā Deewa fargafchanahs, ku- ram es melleju peelhghchanahs weetu schini meshā.“

„Tad Tu esi kriptis?“ Dsribds jautaja. „Es gan ari pasihitu kriptigu firtibu; jo mana mahte bija kriptita. Kahds wefchš wihrs, wahrdā Klizans, bija winai stahstijis brihnifchigū stahstu no weena Deewa un Deewa dehta, kuru kriptiti peelhghs. Tadshu schis Deewa dehis esot bijis til nabaga zilweki, un beidst nomiris pee krusa. Ja wifsch tahds buhtu bijis, ka mans Dreifa tungš, jeb ka firtantu leels- tungš, pateesi, schee lungi nebuhtu lahnuwufchees firt krusā. Bet mesh nabagi, semi laudis!“

Pateesu nopeetnibu wareja redseht Dsribda waigā. Ka dsilās domās nogrimis, wifsch runaja tahlak: „Ja, mana mahte! Jit laba un mihla wina bija! Es wehl atgahdajohs no pat faweeem jaunibohs gadeem, ta wina katru rihkt, kad es peezehloh, un katru wakar, kad gahju guleht, man rotas salifa kopā, nometahs man blakam zelohs un ar mani luhdsā Deewu. Kahdas luhghchanahs eesahfumu, kuru man mahte mahzija, es wehl esmu paturejis galwā. Ta staneja tā: „Muhfu Zehws debesis“. — Wifsch ir pagalam; jaukee behrnu fapni ir jau fen isfapnoti.

Atbrauzis apkal, es atkal jomas runas... Dr. Waldhauer.

Bulaisku Emilga, Schindetu... Dr. Waldhauer.

Fris Oglewiza lgs... R. Seisbergim.

Jaur scho daru sinamu, ka es isbaru... R. Seisbergim.

teefas un zitu rakstu pahretulkošanu... R. Seisbergim.

Adrese: Jelgawa, Seelaja cela, Illmana namā.

Pavls Adolphi, teefas sinidu lambidats, zireis meecatecnesis un abioctais valstis cefskubrenas.

Ree Jaun-Auzes pagasta pederofca, mullprahiga meita, Lihba Tschabis, ir no jomu weatu ufradofstas himufis, un top lamdeli wifas pilfchuru un lauru polifchis zaur scho lubgtas, mineto Lihba Tschabis, kur to fahatu, apgetinat un fchuru sinu laist.

Jaun-Auzes pagasta walde, 21. Septemeri 1885. (№ 311.) (S. B.) Pag. wej.: G. Verch.

No Jaun-Tejawas pagasta waldes top zaur scho darits sinams, ka galwas naubas pretim nemjama un pafes mainifchana fchi pagasta Wlodneca mahjas 5. un 19. Oktobri, 2. un 16. Nowemberi, un 7. un 14. Decemeri fch. g. notifs.

Jaun-Tejawa, 26. Septemeri 1885. (№ 162.) Pag. wej.: Müller. (S. B.) Sefchm.: G. Schwan. [677]

Rufchu pagasta walde (Tafhu apr.) dara wifem jawem ahpagafta dshwodnecam pagasta lozkeem sinamu, ka nodofchams fchifchana par 1885/86. gabu fchodben tifiku fchuritu, un ufajina wifus, kam fahba eeruna duhtu pret tadhu idalifchamu, jawu nemecu 2 nedelu laifa pce Tafhu aprifka-teefas peneft, jo wehlat ifchifchana dabuhs litumigu fpehtu.

Dotis Rufchu pagasta walde, 24. Septemeri 1885. (№ 198.) Pag. wej.: M. Wirting. (S. B.) Pag. fr.: A. Orbe.

Walgalas fona pagasta teefa, Tafhu aprifki, ufajina zaur scho it wifus, kam duhtu fah fahdas ftimigas pretinas pret to, ka pce Wehtspils pederige laul latee laubis, Heimich un Laura Braun, pce Walgalas pagasta pederiga falpa Crifa Dfcha un fchi leenas Waftrinas behtu, Jani, himufchu 16. Mezā 1876. g., meefiga behtu weeta peneem (adopcece), fchahbas jawos eerunas 1. Nowemberi 1885. g., kas par weenigo iffcheghdanas terminu nolifts, pulftru 1088 no rihba, fcheltan peneft un atrahidit, jeb wehru litu, ka fetatu penehtas pretinas ne ween uf mufchigecim laiftem tups atrahiditas, bet fchi adopfija ari no teefas pufes taps optiprinata. [666]

To lai fates, kam penehtas, ewehro! Tojats, teefas namā, 20. Septemeri 1885. (№ 217.) Preefch. m.: R. Eichmann. (S. B.) Teef. fr.: Guntter.

Reel-Gejawas pagasta walde, Wauflas aprifki, ufajina jawos pagasta lozektus, kuri galwas naubas atfchichamu zereim dabuht, 4. Oktobri 1885. g. pce weemecfu fapafes medetes, jo wehlatu nemecna wafes nelfahjhs, bet pehtu kam galwas naubas aprehinatfchana pahrehs litumiga fpehtu.

Wifas polifjeu eerahbes teef laifni lufhtas, fchaj pagasta walde nelfahjhs weeta dshwodnamus fchi pagasta lozektus bet pce nahygham ufrahidifchanas fihmeht ne ufureht, bet uf jawu pagastu ifrahidit. Reel-Gejawas pag. walde, 27. Augufā 1885. (№ 606.) Pag. wej.: J. Seeting. (S. B.) Pag. fr.: J. Meowfch.

Verkenes pagasta walde (Dobeles apr.) ar fcho dara sinamu, ka mina jawas fche bechanas (tas ir galwas naubas mafkas pcei nemā, pafes fchōs u. t. pr.) fchējenes Dauru mahjās it mefehca 2 reifas noturehs un prot, lais trehfchēnās pchj 1. un 15. melhefca deenas. Ritis deenas atuahlfchēe fahgahs wehtigis jēhus. Berkenē, 11. Septbr. 1885. (№ 200.) Pag. wej.: R. Grabinskis. (S. B.) Sefchm.: J. Meecje.

Rundales pagasta teefa dara sinamu, ka fchējenes Schifchajā frogā 14. un 15. Oktobri fch. g. ftigi, gowis, aitas, zuhfē, rati, ragis, paugas, wehrēfē, fedals fās, arfē, ecfchās, behtu, dafchadi leetas fok, pubeles, glahfē, ftapi, bilfardes galds, wihreftchu drehbes un weht jitas dafchadas fainmechibas leetas pret tuhbalu fchadru famafju taps pahdoti.

Rundales pagasta namā, 14. Septemeri 1885. (№ 948.) Preefch. m.: J. Leelwahrd. (S. B.) Teef. fr.: G. Golo win.

Bornsmindes pagasta teefa dara zaur scho sinamu, ka 16. Oktobri fch. g. tiks kramemindes Nafenu mahjās lopi un dafchadas fainmechibas leetas pret tihfht fchadru famafju wafrahofifchana pahdoti. Bornsmindes pagasta teefā, 14. Septemeri 1885. (№ 105.) Preefch. m.: A. Gifhtis. (S. B.) Sefch. fr.: R. Sanderfch.

No Wej-Jaun-Sauls pagasta teefa... Wej-Jaun-Sauls pag. teefā, 14. Septemeri 1885. (№ 1073.) Preefch. m.: J. Kalming. (S. B.) Teef. fr.: J. Skappahn.

75 rubl. pateizibas algas dabon tas, kas fchadru sinu dos pahr nakti no 9. uf 10. Septemeri fagteem ftirgem, tā:

- 1) tumfch'abbolainu fchfimeki, 6 gabu weju, 150 rubl. wehru, kreifa pafal-fahja drufku balta, galwas nefs femu; 2) raudu, 6 gabu weju, 85 rubl. wehru, leelu blefi pahr degumu, fahjās galfchafu fchafu, un [644] 3) melnu, 4 gabu weju, 60 rubl. wehru, it nelfahdas fihmes. Adrese: Arrenator G. Smiltneef, Gramfden pr. St. Brestu.

Raunas gubernā, Wifkomiras apr., pce Awantas mufchās buhdomahs uhdens fadmalas,

wifu labakā buhfchana, pce fahdas upes gulofchās, wifu zauru gabu ftrahdajamas, ar 1000 rublu gada-nomas, tā ari weena pce tahm pahcham fudmalahm atrodofchā mufchfina (Worwerk), ar wifahm fainmechibas ehtahm, labu femi, plawahm un mefchu, 160 dehtinu leela, faw uf wehles-fchahos uf 400 dehtinam war tift paleef-linata, fchahm preefch pahdotofchana. Tawafas fimas dabujamas Awantas mufch-fah, fahbas 35 werfes no aprifka mufch-fah Wifkomiras, jeb ari Wifā, pahr ari: P. Ottomow Wenzlawow, w. g. Wifā, G. Georgowfka pofpект, domj Pomarnackarog. [626]

Abheles, potetas, 25 lihbi 50 fap. gab. ir pahredomas Raf-Gleifā, pce Ar. Wirzawas, — wiflabati otrēcnās un peclēcnās. [654]

Abheles un bumberes, tā ari wifadus ogu krahmus un krahfatu fokus pahredoti par itim lehtahm zenahm ne wif Jum-prawmufchās fchahdrehēds, bet jawā pahchana mē, Zalatu cela Nr. 3, Waufla. G. Taube. [679]

Etatgenes mufchā ahbelu fokini ir pahredoti. [629]

Abhelu fokini, uf galwofchamu, tā wifit no wifu fmalafahjām auglu foftehm, tā ari loku beetes ir dabujati pce Seeru mufchās, Wofffela fanga bahfā. [653]

Abheles un bumberes, potetas, wifu labafahjās foftes, pahredot Ahjhs Weija, Kainawēds, Slampes pagastā, Tufuma aprifki. [670]

Tufuma aprifki, pce Santes priwat-mufchās pederofchās

Dehtinu mahjas teel no brifhwas rotas pahredotas. Tawafit nofajlumū dabonami pce mineto mahju fainmehta, jeb ari pce barona Derfcham, Jelgawā, Seelajā cela Nr. 17. [657]

2 femneeku mahjas, ne tahlu no kurtēs mufchās dshfzelo ftanzijas, 18 werfes no Rihgās, 15., 16. un 17. Oktobri tiks Rihgā pce Wif-femes hofteefas uftrape pahredotas, kopā waj pa weenahm ftudinjums Wif-femes gubernas awifē Nr. 109. f. g. [681]

Tawafas fimas dod adwioctais R. Wret-ter, Gelfch-Rihgā, Seelajā Smifchū cela Nr. 39, Bifchikowa namā.

Mafkawas teefas pahredotawas Jelgawas nogulditama, [671]

Behter Drlow, atrodahs J. Brandta pahredotawā, Seelajā cela Nr. 18, un pedahmā jawu ar-weenu pilidito lehteri no teefas, kafefas un jufura. [671]

Stotu un Norwegu tauku filkes fanehma G. Hofrath's, Dobelē. [673]

Wihnu, rumu, araku, konjaku un porteru, tā ari fmaliki nowilktu fchpirtu un atfchifch-fchinu, ftopeem un butelēs, war dabuht pce

C. Höpfera, Jelgawā. [6]

Fabrikas pahredofchana. Wadmalas un butifin fabrika, ar pilnigi eerifhtu audatawu (37 rotas un 10 wafala fellehm), wehrtawu, krahfotawu u. t. l., ir lihbi ar ehtahm un mahjinhahm pahredotama waj ftinoma-jama. Ari waratu fahbas mafchinas un ehtas jita no zitas atfchifchitas tift pahredot. Ar mutes wahredem jeb zaur rafstu jaweprefta Sefesmufchās wadmalas un butifinu manufakturā, Jelgawās preefch-pilfchā, Stolas cela Nr. 22, Rihgā. [665]

Stolas frihtu fahgetās mifhtās gabalās pedahmā

A. & W. Wetterichs, Rihgā, [656] pce Behtera bahjinas.

Reecins, ufzīgigs janneklis, ar labahm ftolas fmalafahjām atrod weetu par mahjēti S. Zannowfka andelēs meētā, Jelgawā, Gfara cela Nr. 13. [680]

Muston, Proktor un beedr., Rihgā, wifadu femkopibas mafchinu un ffunftigu mehflu pahredotawā SUPERPHOSPHAT 13%, 17%, 20%... [646]

Muglu fokū un krahmi no ifprowetahm foftehm, kas derigas preefch ftahdifchanas kurtēm un femelreer-uma dalā, ir dabonami Grahfifjas un Jaun-Schagares mufchās. [659]

Agenturas un komifijas weifals Otto Westermana, general-agenta no Birmahs krahm un agnūs-afpofchinaschanas beedribas biniatās 1827. gadā. [642]

Patent-pafaw'naglas, Pansls Stolterfoht & Co, Rihgā, [352]

Georgis Thalheim, Rihgā, [671]

Reel-lehgeris no apftrahdateem materialeem preefch leepju wahritawahm, dshlu lectawahm, wadmalas, glahfēs un papihra-fabrikahm, [6]

Buhtu-materiali, Semfopibas fchlas, [665]

Geogr. Taurofch, Pura, [670]

Manufakturpreefchu weifals R. J. Zaube, Jelgawā, Katoku cela Nr. 11, [674]

Skolas grahmatas preefch laufkolahm, tā ari burtnijas un grefēles par wifchē. fahm zenahm pedahmā [667]

Waltauiku (Weuhaufer) mahjotaja mufchā — pce 300 pufw. aramahs femes, 74 mehri rublu fehta, labi jata, labas plawas, falpu mahjas — par Jurgem 1886. g. uf arenti uf wafat gadem top atbota. [674]

wilnas pehrwes wifabās krahfās, un ir pamahjifchana lihbi, tā peht wifajunateem ifmechigahm- meem jawphwē; turpat war ari dabuht ftorfakti preefch balnifchanas. [675]

Schampaneri. Reedahwaju manus labi nogulditus fchampaner- [674]

Genfes pulkftenu magafina, Rihgā, [678]

Genfes pulkftenu, [678]

Waufla, Brantfchu turgus [644]

			cecraftita	nemamut
Zaunjelgawas	aprinča	1.	331	83
		2.	333	84
Sluštis	"	1.	326	82
		2.	347	87

No Meesites. Swehtdeen, 29. Septemeri, pulksten 1/2 1208 nakti, muhs uguns-grehs istraujeja; dedsa semtura Reimanta mahjina. Uguns bija no laundaru rokahm peelikta, jo dedsa us reisu feena schubnis un dshwojamā ehla, pee kuras ari lopu stal-lis bija peebuhwehts; ehlas weena no otras atradabs wairaf foku desmits nost, un ari wehjsch weenai no otras nedfina uguni wirsū, kas skaidri leezinaja, ka uguns ir pee abahm ehlahm us reisu peelikta. Zaur leelo wehtru, kas minetā nakti plosijahs, uguns til ahtri iszehlahs, ka nepaspehja neka isglahbt. — un tā lihds ar mahjina ari wisa mantiba un ziti lopi fadedsa, kā: 5 gowis, wairaf aitu, kahdas zuhtas un siweni, un wifas wifas. Semturis bija tilai weens pats mahjās, jo wina feewa ar jaunako meitu tai deenā wezakai meitai Jelgawā kahlas dshetra, un tamdeht til ar breefmahm bija eespehjis 4 gowis un til pat dauds baroktu isdshit, pee lam ari pats stipri apdedfinajees. Wifa zita mantiba palika ugunij par laupijumu. Pee dshetshanas gan asteidshas leels pulks aplahrtejo kaiminu, un ari Jelgawas uguns-dshetseji, tāpat ari uhdens netrubka, — bet, stiprā wehja deht, til ween kahdas pagales spehja apdehst. Ne-kas nebija apdroshinahs. — Wehl japeemin, ka schai familijai gan ir leeli skaugi, kas dshenahs, to isposiht. Tas ihpashchi redsams no tam, ka schim pascham semturim ir ne ilgā laikā 4 sirgi zits pehz zita nosagti. Ak, atreebiga, grehku pilna sirds! Waj Tu few zaur scho grehka darbu leelu preefu fataisiji, newainigas lopu dshiwibas neganti, breefsmigā wihse nogalinadams? Tizi jese, — tumshbas darbi reis nahls gaismā un tiks soditi! Sehrons.

No Veel-Swehtes. Schajā wafarā Swehtes upe rahdabs pret faweam krasimalu apdshiwotajeem, ja to tā atkajous teikt, tahda eebahrgojusees. Minetahs upes uhdeni sprauschahs pehdjōs dimōs mehneschōs allasch pahri pahri faweam kraiteem, noplubhinadami plawas un laukus, un zaur to semkopjeem neshcheligā skahde zeeschama. — Upmalu lankās plahwa katru gad' brangu atalu, un tas tagad, bes wehl daschas zitas skahdes, ir gluschi pagalam. — Ar 17. Septemera mehnescha deenu, pehz daudsi-mas druzjia faskuschem uhdeneem, tas atkal leeliski fahla zeltees, un nu tagad no 21. Septem-bera tas jau tahds pahstahw wairaf deenu, un ir wifas plawas un leijas laukus tā pahrlubhinajis, ka atkal wairs neredsam ne-weena eekalnina; wifē, kur plawas un lauki, ir pahrlahs ar weenu uhdeni. — Wiswezalee wihri ne-aterahs redshjuschchi tahdu uhdenu, kuri Swehtes upē buhtu jeklad pahstahwehjschi til ilgi, kahdi wini schajā wafarā redsami. — Redshem, zil ilgi tee tadshu pahstahwehs tahdi, kahdi wini schim brishcham ir, un kahdi bijuschchi jau ar Julija mehnefi. Pastaritis.

No Bramberges. (Gesuhthts). Rahdam zeen. „Bramber-geekam“, schi gada „Latw. Awischu“ 38. nummurā sinot, ir mife-jees; tamdeht laipni luhdu zeen. „Latw. Aw.“ redakcijai, fefochahs rindinas par isfakidroschānu fawā lapā usnemt. — Augschā minetā nummurā top sinots, ka lihdschiginajis Bramberg pagafā skolotaja palihgs ne-efot Zrlawas feminarā eekamena nolizis, bet prowisoriski peenemts, un tamdeht tam bijis schogad preefsh Jahneem no tahs weetas ja-atschahjāhs. Tas naw teefa; jo, kā is maneam papihreem redsams, es ne-efimu wis prowisoriski peenemts, bet no peenahschahs aprinča skolās komissijas apstiprinahs ne wis par skolotaja palihgu,

dsenu rokā panehmis, wifsch wehl jo labat apskatahs, un tad faha: „Waj gan til smuls grehsens waretu buht nerittigs? Es Zums dimi rubli par to doshku.“ Sweschineeks tam ir erigt atbild: „Negribu zilwekus peestrahpt, jo atmenis naw pateesi rittigs.“ Schibds luh-dshahs, lai taujot grehsenu parahibit fahdam selta kalesam, kas turpat ne tablu ar faweam bedreem fedscha. Sweschahs luhgs to atwehl. Schibds, kalesam grehsenu rahdidams, waja: „Ko Zums no fadi af-mena domajet. — waj Salamanam gan buhs bijuschchi smulaki us wina rokahm?“ Selta kalesi atbild: „Tas jau ipihd tā ribta waisgine! 400 franku Zums par to doshku, — par zil wimu lehtaki dabujeet, ta Zuhfu pelna.“ Schibds ir prezigs pee sweschineela atmah, un 25 frankus winam preefshā noshlajis. faha: „Waj nu rittigs waj nerit-tigs, bet til daudsi Zums par to doshku.“ Sweschineeks, grehsenu at-kal pirtsā usmaugis, atbild: „Es wimu nepahrdodu; jo tad wifsch rif-tigam atmenim til pohreelu lihdsahs, tad wifsch ir wairaf wehrt.“ To fazijis, tas eebahsch roku tabata. Schibds tom sola 30 franku, tad 40, 50, un beidstot 60. Pehdiq sweschineeks, tā apnizis buh-dams, Schihdam atbild: „Kad nu par waru gribeet, lai Zuhš pee-fracp, tad ari nemeet. — bet to Zums satu, un tē ir leezimeet, tas atmenis naw rittigs. Es luhdu negribu, — nemeet!“ Schibds, 60 franku aismalkajis un dabujis grehsenu, aifstrei pee selta kalesa, un tam to grehsenu dodams, solahs ribtā pehz naudas nahkt. Selta ka-lejs, to wehl reis labi apskatijees, isstrahstahs, un atdodams faha: „Tas naw wairā tas pats, ko pirms redheju; fahs esot brahlu fahpā tilai weenu franku wehrtis. — jo atmenis esot tilai bruhna glahbe.“ Swe-schineeks bija pateesi blehdis; jo famehr Schibds naudu skattija, ta-mehr tas grehsenu tabatā bija pahrimijis, un rittigā grehsena weeta ne-rittigā eedewis. Schibds gan waimanadams un brehdams pee sweschā tunga atstrehja, schelodamees, ka atmenis ne-efot rittigs, — bet swesch-ineeks tam ir meerigi atbildaja: „Waj Zums nefaziju, ka atmenis naw rittigs. Tē jau wehl ir tee leezimeet, kas to wifu dshetseja.“ — Neko daribt. Schibds gan fuhdscha, bet wif aplesinaja, ka sweschineekam taisniba, un Schihdam bija skahde japezeesch.

Palindroms.

Es kolus, shahdus usturu,
Tee dabon no man salumu;
Bet last mani otradi,
Tad dshreenu Tu atrasi.

Alfreds.

Mihklas usminejums.

(Stat. 38. nummurā.)
Gais.

(Ushinejuschchi: Kuberfohna Kahrnis un Szakowka Inis, — Jelgawā; Zahnis Dundur, Jelgawā; S. Klieber un Skantman, — Schoole; F. W. Grosz, — Remele.)

bet par nodatas skolotaju (Schlehrer). — Kamdeht esmu atteizees un ilgaki wairs skolotaja amatā minetā pagastā nepaleeku, tas, es domaju, buhs zeen. Lastajameem weenaldshis un no nekahda swara; tamdeht lai tas paleel awifēs nerakshis. — Bet beidstot luhdu zeen. „Bramberggeekam“, ar awischu sinojumeem tā nepahrsteigtees un zitahm personahm tahdā wihse nepatishchānas us preefshu wairs nedaribt. S. Lauris.

No Dobeles. Schi gada 11. Janwari nodeguschais Friedeca fga alus bruhstis, kas atradabs us pascha Behrses upes krasa, ir jau atkal apafsch jumenta, un naigi strahdā, to tahlakā lahrtiba eegro-siht. Tagad wimu nopirzis scheijsenes tirgotajs Teodors Behrtina fgs. — Schi Dobeles apgabala pehdjā laikā beeschi ween sirgu sah-dshbas teel isparitas, kas scheijsenes widuzi deewsgan nedroschu pa-dara. Tikai toti reti kahds fawu nosagto sirgu zaur melleschānu dabon atpaka. — Tā Septemera mehnescha pirmajās deenās nosaga Dobeles pagastā Timatu mahju faimneekam, Blofselba fgam, schi-mela sirgu. Ja mas rehkina, Augusta un Septemera mehneschōs kahdi peezpadshmit siigi scheijsenes apstaimes semkopjeem nolasti un aishraukti projam. — Kas tee sirgu sagti tahdi war buht? — Tā daschs labs wazā. — Daschi mahf teikt, ka Schihdi un Tschigani efot tee wainigee; pa dakai war buht gan taisniba. — Bet ari ar ihgnumu ir jafskatahs us daschu no muhsu kahrtas zilweku, kas naw nekahdā deenestā jeb kalposchānā, un tomeht pahrtelc — zaur nesi-namu pelnu. Meschgaleetis.

No Veel-Behrses. Leelais Lambertu gadu-tirgus, kas otr-deen, 17. Septemeri, tika noturehts, ir jau pahrlahs. Lai gan, kā dshirdams, schis esot tas leelakais gada-tirgus Kursēm, kas us lau-keem weenā deenā top noturehts, tad tomehr schogad tas bija toti plahns un schkidrs. Leetainais laikš tirgoshānu wehl jo schwakrau padarija. Boshu starpas, kā ari lopu tirgus bija tā weens fshih-nis, ka grubti nahjāhs tilt zauri. — Newaru ari atstahst nefinotu, ka tai paschā deenā pehz pehddeenas breefsmiga kauschānāhs notika tu-wejā Strauta krogā. Kahds eemels dumposhchani bijis par zeh-loni, nemahku teikt. Minetā krodshneela Salma fga tehws tapis stipri fahstis, tā ka kahdu laiku nemas newarejis runahst. Wairaf wahrigu bruhstschu tas dabujis gihmi un galwā, gan ar turpat at-rasdamos plihstis rinki, gan ar zitu kahdu eerozi, ko usbruzjei leeta-juschchi. Relaimigais gul zeeschi flims un mas runā. Ar Dobeles daktera Raisonā fga palihdschu eewainotahs bruhshs tila drihs fah-schuhtas un wajjadshigahs fahles dotas. Us ihwefeloshchānos efot ze-rams. Daschi wainigee faherti un nodoti pilsteesai Jelgawā, deht ismellefshānas. Skahde krodshneekam esot prahwa zaur kauschānos pabarita. — Ari us pascha tirgus platscha kahdā dshreenu bodē wehslaf fahla dumpotees, — bet ar schandarmu un waktneeku pa-lihdschu atkal weda wifu pilnā lahrtiba. — Schogad tapa ari Jelgawas schandarmu preefshahw luhgts un usazinahs, lai di-wus schandarmus isshutitu, kas lai palihdschu kahrtibu tai deenā tirgū usstureht un eereibuschōs dumpeneekus fawaldibt. — Zerams, ka tagadejee kauschānāhs waroni, fawam pelnitam laizigam sodam ne-isehghs. Kahds tirdseneeks.

Subatas tuwumā ne fen pehrkōns eespehjis 2 ehlas, un abas

— lopu kuhst un feena schubnis — esot nodeguschās.

No Kursu Veischmales, ap Skodu, 25. Septemeri. Sen gadeem naw redsehts, ka til wehlu, Septemera mehnescha galā, wehl meeschu tupschi us tihpumeem stahw un kartufeli wehl daudseem zilwekeem nenemti; bet ari naw sen gadeem tahda flapja un leetaina wafara peedshiwota pehz 1 mehnescha leela fahsuma un fahsuma pee 22 lihds 28 grabdeem ehnā, tā nu schogad. Leeleem semkopjeem, kam naw eespehja, ihfā laikā fawu labibu ehnā fawahkt, fanihka gan daudsi labibas, un zitam rudsi, flapji ar mashinu kulot, fape-leja, ka wajjadseja par lehtu malsu pahrdot. Labibas zenas ir Lee-pajā tagad wahjās, tā ka wifš semkopji kungstin kungstē un scheloh-jahs, tā lai gan warehs ar wajjadshigahm nodoshchānā un mahfahm tapt zauri. — 18. Septemeri bija „gada zetorknis“, un abās naktis — preefsh un pehz tam — fahnoja pee wakar-seemela wehja, ka bija wehl ribtā, pulksten 7ōs, ehnā, balta seme, un to paschu gada zetorkschāna deenu biju fahs, pee 11 grabdeem firts faules gais, tā ka pehz wezu kauschu spreeduma fahs, auksts un labs rudena laikš buhtu jagaida; bet lihds scho baltu deenu wehl lihiti lihst, ka zeli toti flapji un upes pilnās uhdena, tā ka leijas un lankas no uhdena wifsch wifē. — Leelakā daka leetus ir pehkona leetus, un wehjsch puhsh is wakarēem un deenwideem. Dauds wakarōs ir wehl redsehts fibinejot. — 22. Septemeri bija 15 grabdu firts. Rihstā lija, pa-wakarē faule spihdeja. — Lai til mihlais Deews palihds kartufelus nonemt! Schogad tee ir toti brangi un leeli no auguma; retais til mahla flapjās semēs ir fahrtuhdejis. — Rudsu fehja ir jau brangi eeshlusi. — Tni ir dsheni labi. — Wifš buhtu labi schogad pa-audsis, kad til waretu fahsu to eedabuhst ehnā; bet til retas deenas ir bes leetus. Suhra dshewe ir schogad semkopjeem gan. Lai kau-tini ari weenreis atshst, ka mihlais Deews wehl walda debesis. — Labus gadus ween turot un pilnibu ween baudot, lehti aifmirst Deewu! — Behdas mahja Deewu luhgt. Kas naw wehl fawu mai-siti ar asarahm ehdis, tas wehl nepasihst Deewa spehku. — Jigah-juschcho nedel weens pulks saldatu (jahneeku) ar „melneem sirgeem“ us Skodu jahja, tur kortelōs. X.

No Leepajas. Kā „Lib. Ziga“ sino, kara ostu eerihfoshot Leepajā. Sinams, pee tam nu gan wajjadshs daudsi naudas un leelu puhlinu. — Kreiwijai wifadā wihse wajjagot kara ostas Bal-tijas juhrā, un tamdeht bija nemts nodomā, to eerihlot waj nu pee Leepajas waj Wentepils. Galu galā nospreda, Leepajā to eegro-siht, tamdeht ka tai jau ir fawš dsheszelsh.

Ji Leepajas sino kā retu atgadijumu, ka tur isgahjuschcho nedel no Persijas pa dsheszelšu wefels wagona lahdsch ar Perseschu schah-weetēem dahra augleem efot atwests, kas bija apstelleti. — Kā no droshas pufes fahsied, tad kahda Leepajneeje, atraine, Stunzi wahrdā, weena pati schlinzofuji 10 tuhst. rubl. preefsh „milšu eh-gelu“ galigas paleelinaschānas Leepajas Wahju bajnija. S.

Klībs adwokats un wahrdū lobitajs.

Wairaf nedetu muhsu atbildi 36. nummurā studerejis, Talsu aprinča-skolās direktors, Mählenbacha fgs, nu atkal itin brangu

rakstu eelzis „Balsi“, tant, kā jau gataws faktu adwokats, prozest pehz eespehjas issteepdams. Gefahlumā wifsch tureja par wajjadshgu, wifu nolcegt: no Kundfina fga ne puhshplehsta wahrdina ne-efot tizis runahs; bet tad, kad ar leegschānos ween wairs newareja istikt zauri, wifsch nehma palihgā wifadas gorishchā-nahs un prashtas personigas lamaschānas pret „Latw. Awischu“ re-daktoru, un mehginaja jo ilgal, jo wairaf personu eemahst fawā prozest, kamehr nu bars til leels, ka dascham labam lastajam waj galwa reihst. Lai gan no schim personahm ne puhshplehsta wahrdina nebijahm runajuschchi. M. fgs tadshu sinajis eemahst schai leetā Wentenbergā, Sandera, Dobelneeka un Meiera kungus, un turklahst wehl ari „dahmas“. Tagad leeta deewsgan raiba, un jufas weeg-laki war fazelt.

Tomehr pateesiba paleel toti weenkahrscha: Lai gan M. fgs deewshin zil nopuhlejahs, leetu flehpt, leegt un aptumschot, — tadshu pateesiba ir un paleel, ka Talsu aprinča-skolās skolotaji tuwu pee Talseem ar ziteem kungeem fanahlsuschchi fapulze un tur pahrt Kun-dfina fga rakstu bahrgu spreedumu tashjuschchi! — Sahrus nogreeda-mees, M. fgs muhsu sinojumu zaur to grib atshpeshot, ka wifsch ga-raki isstahstā, kā weens kungs tur Kundfina mahzitaju pret „Notas“ usbruzeneem aishahwejis“. Ja, waj tad mehš paschi to nebijahm jau fen apleezinajuschchi? Katrs, kas prot lahst, atrahdihš muhsu 32. nummurā schahdus wahrdus: „direktors Mählenbacha un wehl weens zits kungs bijuschchi tee weenigee, kas minetos rakstus un wimu fah-retaaju (proti R. Kundfina mahzitaju) aishahwejischi“. Turklahst ari wehl pirmajā, ihfajā sinojumā (Latw. Aw. Nr. 27.) bijahm raksti-juschchi, ka sinamam spreedumam direktors M. fgs nebija pekritis; jo tur stahw gaischi lasams: „aprinča-skolās skolotaji, isnemot tikai paschu direktora kungu“. Schim minetam kungam tikai tad mums bija jaretojāhs, kad wifsch, kā adwokats, netahfnu, neshlaidru leetu netahfna wihse fahla aishahweht. Zaur schahdu netahfnu aishahwe-fchānu wifsch palizis par lihdschwainigu. Nesh pirmā leegschānāhs, kuru wifsch ilgi neshpehja aishahweht, nesh mehginajumi, zitas per-sonas eemahst un zaur to leetu aptumschot, to neshpehja peerahdibt, ka tuwu pee Talseem tahdas fapulzes naw wis bijis, ka Talsu ap-rinča-skolās skolotaji pee tam naw wis israhdiijuschchees kā Kundfina mahzitaja fihwee pretineeti sinamo runu sinā, un ka stary minetahs skolās skolotajeem tahda gara, kahdu Kundfina mahzitajs aplaro, naw atronams. Pret scheem pahrtumeem Mählenbacha fgs fawu skolu ne buht naw attahfnojis; tamdeht wifš tas, ko fawā 32. num-murā rakstijahm, paleel pilnā spehla, un wifš adwokatu fiki, wifa leegschānāhs un fahrus greeschānāhs tilai peerabda, ka minetahs Talsu skolās direktors neshlaidru, netahfnu leetu netahfna wihse meh-gina aishahweht! Bet ko nu lihds wifa wahrdū lobishchāna, wifa klīboshchāna us abahm kahjahm? Kad wehjsch puhsh no dimahm pu-fehm us reisu, tad pehz wehja wairs newar grostiees. Bateesibu pat mihlis newar nonahweht, kur tad to nu klībs adwokats un wahrdū lobitajs eespehs ar fawu talschu grabeschānu!

Wisjaunafahs sinas.

Rihgā, 30. Septemeri. Esiddeen, 28. Septemeri, pulksten 5ōs pehzpudeenā, Widsemes landtags tifa flehgtis.

Pechterburgā, 29. Septemeri. „Journal de St. Petersburg“, muhsu ahrlētu ministerijas lapa, uslawedama, zil gudri Montenegroja issturejusees pret atgadijumeem Balkanu pusfalā, isfahs, ka zitas tu-venes walfinas naw tā pratufahs uswesees. Wifa wimu grosschā-nahs teem nekahda labuma ne-atmetishchot; tee no tam mantoshot ti-kai leetu naudas isdoshchānu un zita nefa. Eropra jau efot sinari no-domajush, wifam pretotees, zaur ko wiespahrigais meers wareru tift trauzehts.

Pechterburgā, 29. Septemeri. Ar jaunō gadu, kā „Waldbas Wehshnefi“ lasams, 80 tuhst. brandwihna schenku tiftschot flehgti. Wef tam peederigahm waldehm usdoshot, zemischki par to ruhpetees, ka gaisuschki, weefuzas un trafkeris nekahdā wihse nepahwehshchāhs par brandwihna schenkeem. — Ahrlētu ministeris, v. Gierō, schodeen pahrbrauzā Pechterburgā.

Parisē, 10. Oktobri (28. Septemeri). Ji Atenēs sino: Wi-fas leelwahsis dewa Greekschaj padomu, lai fahgojotees, pee lam tahs ir stingri wehlejahs, lai wina aturahs no pahrschigteem soleem, kas semei waretu fahgadabt nopretnas breefmas.

Parisē, 11. Oktobri (29. Septemeri). Frantschu tautas weel-neefōs lihds schim pamifam eewehleti: 127 republikaneeschchi un 177 konserwativees; 270 otr reis wehleschānu wajjadshigs.

Kairā, 11. Oktobri (29. Septemeri). Sultans dahwinaja lediwam us Turku jaungada fwehileem Rishchani-Zintiaz-ordeni.

Wehstules un atbildes.

1. J. Kaweneeka fgam: Keesam tahda raksta dabujuschchi.
2. G. F. E. } fagem: Ruhmes truhkuma deht bija japaleel at-palak. Nahfoshā nummurā.
3. Leieeschcha }
4. Schrona }
5. K. K. faimnezei: Rakstu, kas Zums it labi isdewees, us-nemsim, — bet nahfoshā nummurā wehl neshpeshim pahneegt, tamdeht ka zi-teem, kureem jau efam apsolijuschchees, ir preefshroka.
6. Wifahm kundshem, kuras mums wrehtrafkusch pret S. M.—schā fga peesuhstijuschchōs, un waruhst wehl domā peesuhstihst, mums ja-atsahrtō, ka tilai wehl weenu weenigu fahzerejumu no kahdas Kursēmneejes waram usnemt; zitadi muhsu „Bospahne“ wairs preefsh dāudsi ka zita ne-attahstōs ruhmes.
7. K. fgam, Pōpē: Noshchelojam, ka Zuhfu rakstis til pahrlēezigi garsh. Tahdu leetu apratshschānāhm tilai maj telpas waram atwehleht. Tam-deht tas buhs stipri japa-ihhāna. Nahfoshā nummurā. Zuhfu apdroshinātā wehstule, fawal Zuhš peeswahrduschchi datumu no „20. Augusta“, usrahda pasta fshempeles no 25. Septemera Wentepili un 27. Septemera Jelgawā.
8. — fgam:
9. J. B.—g fgam: }
10. D. fgam, Widsēmē: } Nahfoshā nummurā.
11. Sisengrandā fgam, Wogifowā: }
12. F. W. G. fgam: Wistlu usnemim. Kad? — wehl nesinam.
13. „Ari Brambergeetim“: Kā redseet, jau no peenahzigahs pufes tai paschā leetā atbilde ir usnemta.

* Til nepeelshigieem usbruzeneem, kahdi „Notā“ bija lasami, letram zilwefam jaretojāhs, kad ari Kundfina fga rakstis deewshin zil nepatishchānu neshgunut atrahtu.

Latw. Aw. redaktors: W. Peitan.

Baſuiza un ſkola.

Ge-audſineet behrneem droſchu prahtu.

Baſaules dſihwē ir waijadſigs droſchas duſſchas un wiſtra ſtipruma. Zaur teem wiſpirmis war zereht dſihwes gruhtumus un darbus laimigi iſweſt. Zaur droſchu prahtu ari zilweka gariga wehrtiba un labi tikumi aug un peenemahs. Droſchs prahts jau ir pus darba daritajs. Droſcham zilwekam, ar ſkaidru, beſwainigu apſinu, weens darbs pehz otra laimejajs un weizajs. Bet kur droſcha prahta truſtſt, tur ne ween dſihwe un dſihwes muſſchs paleef apſpeefts, knaps un behdigs, — bet zilweks, ar wiſu ſawu godigu prahtu un apſinu, ari daudſ un daſchadus augſtakus mehrkus, zilweziſai par labu, pamet ne-iſpilditum. Droſchs prahts un wiſtra ſirds ir wiſds dſihwes liktenōs pirmais un iſhtais laimes awots.

Kā wiſi meeſigi un garigi ſpehki, tā ari droſchiba un ſirdiba gruntejajs uſ meeſas, un iſpaſchi uſ nerwu ſtiprumu, jeb iſhi ſafot, uſ weſelibu. Slimās deenās zilweks allaſch mehds buht bailigaks, nekā pee pilnās weſelibas. Tas pats noteekahs, ja zilwekam atrauj ilgaku laiku pilnigu baribu, meegu un ja wina ſpehks par daudſ nopuhlē, jeb atkal, kad tas par daudſ rij, guk un ſlinto.

Tomehr ari tas weſeligakais zilweks war buht bailigs ſaſis; jo droſchiba un ſirdiba naw wiſ eedſimūſi, bet ir papreekſch no maſahm deenahm ja-eeamanto. Tapehz pee weſelas, ſtipras meeſas wehl jazihnahs pehz droſcha prahta. Tē wehl ſkaidraki apſihmeſim, ko mehſ par droſchu prahtu ſaujam.

Mehs wiſ ne-atiſhtam to par droſchu prahtu, ja kahds no ne-praſchibas un beſ wiſa ſkaidra apdoma, jeb neeka leetu deht bailēs un gruhtibās dodahs, — bet to, ja mehſ, prahtigi pahrdomajūſchi, ar ſkaidru apſinu par gruhtumeem un pretibahm nebehdajam un taſs aplarōjam, dſihdamees un zenshotees pehz augſtakeem zilweziſas mehrkeem. Schahds droſchs prahts ir wiſu zitu tikumu ſtiprā ſtute un piſlars.

Behrns no dabas wehl naw nei bailigs, nei droſchs. Daudſ-maj pa-audſis, wiſch ſaſt atſiht paſaules un dſihwes pretibas, behdas un gruhtumus, un uſaug waj nu droſchs wiſrs, ja wiſch zihnahs, ſchahdus pretineekus pahrſpeht un droſchu prahtu no maſahm deenahm eemantot, jeb tas paleef bailigs wahrgulis, ja wiſch ſawus ſpehks nekufina un nebruhē un no wiſeem gruhtumeem bailigi behg. Waj weenu jeb otru no ſcheem zekeem behrns uſnem, tas ſtahw iſpaſchi wezaku rofās, kahdu zetu tee ſawu behrnu no maſahm deenahm wada un tam radina.

Wiſpirmis par to jagahdā, lai behrns bailibu neredſ pee lee-lem, pee-augſcheem laudihm, kas daſchu reiſ nepateefi biſhtahs un ihgnahs no newainieem kuſtoneem jeb zitahm ſchahdahm leetahm. Jo behrna ſirds wehl ir miſkſta, un tur wiſs driſ eefſpeechahs tiſ diſki, ka pehz wairs naw iſrawejams.

Daudſ reiſ aulles un mahtes, behrnu par daudſ lutinadamas, iſaudſina to par bailigu wahrguli; ziti atkal, nemahzedami behrnu prahtigi pahmahziht un klufinaht, to baida ar meleem, bubuſkeem un breeſmigeem ſpoku ſtaſteem. Behrkona laiā leelee zilweki allaſch

wehl behrnu preekſchā baitojahs un ahſhtahs, kruſtu meſdami un pah-tarus ſſaitidami un behrnu ar nelectigahm teikahm eebaididami, kautſchu gan teem turpreti buhtu biſis behrnu ſirdis ja-ee droſchina, lai dabas warenos darbus ar preeku, pazeſchanu, rahmi un pa-tihkami uſluhko.

Kad behrns daudſ-maj jau pa-audſis, tad jagahdā, ka tas ari ſawds darbōs un ſpehles war dabuht droſchigun un apdomibu rah-diht, waj nu ſpehledamees, lehſqadams, kahpdams, waj ari derigūſ darbūſ ſew jeb ziteem par labu daridams.

Atlaujeet behrneem newainigu brihwibu, toſ prahtigā uſtraudſi-ſchanā turedami, paſkubineet un uſmudineet toſ wahjōs un bailigōs, ſatureet toſ pahreleokōs, un Zuhſ redſeſeet, ka pehz latra pahrwareta gruhtuma wina droſchiba pee-augs un tee jaunus gruhtumus pareiſi noſwehrs. Behrnam naw jahegh no gruhtumeem, ko tas war pah-ſpeht, un ja tam kaſ pahraf uſbruſht, tad lai mahzajs to paneſt ar ſtipru prahtu un ne ar iſſamifchanu. Iſlutinatam, bailigam wahrgulim daudſ leetas rahdahs nepahrwaramas, ko duſſchigais, meeſigi un garigi lokainais behrns, kaſ daudſ ko jau pahrbauſijis, ſina par it weeglahm. Un wez ſakams wahrds jau mahza, ka Deews droſchs jo wairak paſargā. Zaur droſchu prahtu un puſlinu rodahs ſpehks, un uſ ſawu paſcha ſpehku gruntejajs latram ſawa dſihwe.

Droſchs prahts zilweku ne ween wina dſihwē aplaimō, bet pa-ſchu zilweku ari garigōs tikumōs pee-audſina un dod ſpehku, ſawus paſcha netikumus aplarot. Wiſch nepadoſees iſſamifchanai, kuhtri-bai, wiſſchanai un iſpaſchi — meleem, kaſ no nelectigas bailibas naht. Turpreti tas pateefibu, taiſnibu un godu turehs leelā zeenā un aiſhtahwehs to wiſās weetās. Behdu laiā tas mahzjehs, ar ſtipru, pazeetigu garu wiſas ſahpes paneſt; jo tas pee maſahm ſahpehm un behdahm jau buhs mahzjjees un zeetinajees. Tapehz, miſtee wezaki, audſinajeet ſawus behrnuſ pamajam jau no maſahm deenahm, ka tee mahzajs ar droſchu ſirdi un apdomu wiſas gruhtibās pahrwareht, — tad muſſu jauneki pee-augs par wiſreem! —

Raibas bildes no Leipzigas miſioneſ lauta.

8. Es eſmu tas Kungs, tawſ ahrſte. (2. Moſ. 15. 26.)

Alſpehrnaja gadā pee muſſu miſionara Kabija kahda paganu familia peeteizahs pee ſw. kriſtibas preekſchmahzibas. Pee ſcheem ſautineem miſioneſ daudſ preeku dabuſi peedſihwot. Swehtahs Deewa wahrdū mahzibas wineem diſki gahja pee ſirds; ar preezigu, weenteſigu behrna tizibu wini ſanehma ſw. kriſtibas ſakramentu, un ari wehlah turejajs wiſai godigi un kahtigi ſawā dſihwē. Likai weenas behdas noſpeeda tāpat miſionaru, kā ari paſchu jauntriſtito paganu ſirdis. Wezakaiſ dehs no kriſtigas tizibas neneeka negri-beja dſirdeht, un ſtuhrgalwigi leedſahs to peenem. Weenu gadu wehlah Kabis, ſchos laudis apmekledams, wehl pehdigo reiſi luſkoja zeefſirdigo jauneki pahrrunaht un atgreest. Debeſs preekus, kā ari elles moſas wiſch tam dſihwi preekſch aſihm ſtahdija. Ja palikſhot ſawā ſirds apzeetinaſchanā un Beſtitajam wehl ilgaki tureſhotees preti, tad gals buhſhot muſſchigā nahwe, muſſchigis poſts. Bet wiſi wahrdi bija kā pret muhri runati; jauneka ſirds likahs it kā

no atmena buhdama. Beſkaunigi ſmeedamees, wiſch Kabifam greeſa muguru, kaſ ar diſku noſkumſchanu no wina ſchſihrahſ, — bet to-mehr tas wehl nemitejajs, ſawās luhgſchanās ſchi paſudufchā jehra dwehſeli tam labam Ganam atwehleht. Un redſi, ſchihſ luhgſcha-nas tifa paklaufitas. Behz neſik ilga laika jaunekis loti ſaſlima. Stiprs druhſis wina ſakratija, un pee tam wehl breeſmigas kaulu ſahpes peefitahs klah. Kad nu wiſch ilgu laiku waidedams un ſahju pilns kā ſamibdihts tahripinſch bija lozjjees uſ wahjibas zi-ſahm, redſi, tad ſchahdā behdu pirti wina atmena ſirds no ta Kunga rofās tifa iſklaufeta un miſkſta padarita kā waſks. Kaudadams wiſch uſ ſawu tehnu ſajija, ka nu gan atſihſtot, ka Deews, wina ſtuhrgalwibas deht, to tagad tā peemeleſjot. „Al, kamdeht Beſti-taju eſmu ſaimojis, — kamdeht kriſtigas tizibas ne-efmu peeneh-mis! Sirdsmihſtee wezaki, apſcheklojatees pahr manim un aineſeet mani luhdsami ahtramā pee miſionara, lai wiſch mani nokriſti, ka lai mani grehki tiktu peedoti, pirms manim jamirſi!“ Tā wiſch no-puhſdamees luhdsahs ar karſtahm luhgſchanahm. Lik-ko tas bija eefpehjamis un iſdarams, wezaki iſpildija wina luhgumu. Kahdā drehbju gabalā, kaſ pee diwahm kahtihm bija peefſtiprinahts, wini pahreſa wahjneeku uſ Majaweramas miſioneſ ſtanziſu. Al, zil zi-tadi gan tagad nabadſinſch iſſklatijahs! Tas pats ſakofnis, kaſ ne-ſen wehl ſpehka un weſelibā lepojees, zil nobahlis, zil iſbilis pee wiſahm meeſahm wiſch tur guleja! Tas pats, kaſ ar ſaimoſchanu un nizinahſchanu miſionaru bija atſuhmis, zil karſti, zil ſirſnigi, zil paſemigi wiſch tagad prata to peeluhtg un pehz palihdſibas drehkt! Un redſi, tas wiſu ſpehzigais Kungs parahdijahs pee wina kā tas iſhtenais meeſas un dwehſeles ahrſte. Wiſch apwehtija eedotahs meeſas ſahles, tā ka wahjneeks ſahka labotees un driſ atkal ſtah-weja ſawā wezā ſpehka un weſelibā. Un tāpat Wiſch ari apweht-ija taſs dwehſeles ſahles, no Deewa ſwehteem wahrdem nemtas, ar kurahm Wiſch zaur miſionara muti ſcho ſagrauſto un ſalaufſto ſirdi atkal dſeedinaja un eepreezinaja. Jaunekis mahzijahs ar leelu uſzihtibu un preeku. Zeetā ſirds ſeme bija pahrwehrteſees par aug-ligu tihrumu, un Deewa wahrdū labā ſchleka tur warja daudſſah-rtigūſ auglus neſt. Pee ſw. kriſtibas wiſch pats ſewim to wahrdū: Atulappen, t. i. ſcheklaſtibas behrns, bija iſwehſejees. Lai Deews wina uſtura ſchini ſcheklaſtibā lihds galam! S. A.

Sataifees!

(Mel.: Augſtais Deews, ſam ſawa dota.)

Bullſtens ſwan!	wiſch eefjan weeru,	Bullſtens ſwan!	un wina ſlana
ko mehſ baudam ſwehtdenā;		Dimdoſchi zaur paſaul' ſtreen;	
Bullſtens ſwan!	un ſtanu ſehru	Bullſtens ſwan!	un tur pee kapa
Zuhu ſawā ſirſnina.		Mironſ dufekt ſemē leen.	
Bullſtens ſwan!	ſirds pamotees,	Bullſtens ſwan!	ſirds pamotees,
Loiku, laiku aplopees!		Loiku, laiku nolopes!	

Swehtdeen's rihtōs, kad wiſch ſwana, —

Kapu maſās, kad tas ſlan:
 „Beenad' ſirds lai ſewi mana,
 ka nahſ weena aijeſchan'."
 Jo ſchi ſlana norahda,
 ka par dwehſi jagahdā!

Ahd. Ligathne Jun.

Semkopiba un ſaimneeziſa.

Leefas ſehrga.

Schini gadā leefas ſehrga it beehchi parahdijūſees, iſpaſchi Zgaunijā; par zehloni tai bija Junija un Julija pahrlēezigais karſtums un ſauſums. — Bahdenes leelherzoga walſis ſemkopibas gal-was beedriba tad nu paſneefi pahr leefas ſehrgas paſihſchanu un pa-ſchu ſlimibu ſchahdu pamahziſu.

Leefas ſehrga ir pa leelakai dakai ahtra un nahwiga kaite, un parahdahs wairak pee paſtahwigi ſauſa, nekā mitra laika.

Ar ſcho ſehrgu wairak gowis un aitas ſaſlimſt, un maſal ſirgi, zuhſas un kaſas, — bet daſchu reiſ ari breeſchi un ſtirnas. Ja ap-gabalōs, kuruſ leefas ſehrga allaſch peemelle, lopi peepēſchi, beſ ka manami ſaſlimuſchi, noſprahgt, tad ir leefas ſehrga domajama. Lopi, kā no ſiteena trahpiti, peepēſchi ſaſchuhl, top no krampeem rauſtiti, mozahs ar dwaſchōſchanu, un pehdigi noſlahpſt. Iſhi preekſch ſaſlimſchanas ſlauzamahm gowihm peens aptruhſt, un ai-tahm ir aſnainis miſſals.

Daſchi lopi gan pehz wairak ſtundu jeb deenu ſaſlimſchanas pahrtahw ſlimibu. Schini atgadijumā lops peepēſchi apſtahjajs no ehſchanas un rahda, ka tam leelas ſahpes; eefahkumā tas dreb no auſtuma, un wehlah tam atkal ir karſts. Lops ahtri dwaſcho, un ir pilns baitu. Tahds druhſis atfahrtojahs wairak reiſu, un peh-digi rauſtiſchanahs un kramji rodahs wiſōs lozeklōs. Iſſahrnijumi ir ſchikidri, un jaukti ar aſnihm. Pee gowſlopeem pampumi pa-rahdahs pee plezeem, guhſchahm, kalla, galwas un uſ kruſta, kuzi ir karſti, un peepēſti, tee lopeem loti ſahp; ja ar roku pahr tah-deem pampumeem wehl, tad gurſteſchana ir dſirdama. Pampumi top leelaki, daſchu reiſ pat pahruſht, un iſ teem tad aſnainas, uh-denainas ſtrutas iſtel. Wiēgahſchaki leefas ſehrgas ſihmes parah-dahs pehz lopa nahwes. Behders top ahtri un ſtipri uſpuhſts, meeſa nepaleef ſihwa, un iſ mutes, deguna un pakatas tel ſchuhmainas, tumſchi-ſarkanas aſnias.

Kad tahdas ſihmes pee ſlimeem un kruitſcheem lopeem top ma-nitas, tad weetigai polizejas waldei par to ir jadod ſina.

Behz eefpehjas ir ſaſlimuſchee lopi atſchirami no weſeleem.

Slimos lopus nedrihſt pats uſ ſawu roku nedſ ahrſteht, nedſ teem laiſt aſnias, nedſ ahdā graiſht, nedſ ari wilkt narizas. Katra ahrſteſchana peenahſahs weenigi lopy ahrſteem.

Kad nu leefas ſehrga ir loti lipiga, un beidsahs pa leelakai dakai ar nahwi, tad ari zilweki ar bruhzhem rofās un zitās kailās meeſas dakās nedrihſt lopus kopt; tāpat ſlimo lopy ſauſchana un dihraſchana ir jo zeeti aiſleegta. Lai leefas ſehrga tahſat ne-iſpla-tahs, ir wiſas malas un trauki, kuruſ pee ſlimo un kruitſcho lopy aploſchanas leetaja, kreetni jatihri; tāpat ari pakaitas un bariba, kaſ lopy tuwumā atrodahs, ir ja-iſnihzina.

Behz Gaubnera lga ir ahrſi ſahku un baribas ſinā ſchahda aiſſargahſchanahs ja-eewehro:

Baribas ſinā ir iſpehtijumi un iſmehginajumi ja-eewehro, kaſ lopeem ir ſkaidrigs un neſkaidrigs, lai ſehrgu ſpehtu nowehrſt. Par pamatu der:

1) Lihdſchinigā bariba un ganiba ir japahrmaina, un jagahdā par weſeligu, weegli ſagremojamu, zaur-eiſoſchu un aſinis plahni-nadamu baribu, kā: ſriſchu ſehku, kartuſeem, lopy beetehm ar wi-ſahm lapahm u. w. z. 2) Bariba jadod maſā mehrā; paſtarpam war lops 24—36 ſtundas gameht. 3) Zeeti jaluhko uſ to, ka lops par daudſ ne-ehd, un jaſargā no baribas, kaſ zaur-eeſchanu aptura un aſinis beefina jeb eelarfē. 4) Wairak reiſu deenā lops ir pilnigi jadſirda ar ſkaidru, ſriſchu upes uſhdeni, — bet no ſtah-woſcha, netihra, kā ari akas uhdena ir jaſargahs. 5) Lopy wai-jaga wehſi tureht, wehſi rihta un wafara laiā ganiht, un puſdeenā tam jamiht pawehni un tihra gairā; kuhtihm jeb ſtaſkeem ir jahuht wehſeem ar tihru gairu, un pa nakti war ari lopus ahrā tureht; ne-buhs ari lopus trenkt un uſ tahſahm ganibahm dſiht. — Lopus war ari peldinah, — bet ne aitas. 6) Kuhti jeb ſtalli waijaga no truhdedamahm un puhdamahm weelahm kreetni tihriti.

Ahrſi ſahku ſinā ir jaruhpejajs par aſinu pahrwehrſchjanu un miſkſtu wehderu, un proti: 1) Wiſpirmis ir iſ deenas, un wehlah iſ nedekas 2—3 reifas karbol- waj ſehrkahbe (klor-maiſijums), 8—16 granu ſehrkahbes uſ 1—2 mahzinahm uhdens, gowihm waj ſirgeem uſ reiſi eedodama, un 2—5 grani ſehrkahbes uſ 1/2—3/4 mahzi-nahm uhdens preekſch aitam un zuhkhahm, jeb til pat daudſ no kar-bolſkahbes, un pee zeeta wehdera glauer- jeb dubulſkahls ar ſalpe-teri, bet ne wahramā ſahls, un tikai ar ſinu. 2) Spehziſgeem un trefneem lopeem war laiſt ahderi; pee aitam wehl ir tas ja-iſ-mehzina. Ari narizas eewilkt ir bailiga leeta, — iſpaſchi pee go-wihm un aitam.

Chſtgriba un ehdeens.

Gaiſa un uhdens ir muſſu meeſai preekſch dſihwibas uſtura waijadſigs; beſ ſcheem ta it driſ eetu poſtā. Bet ar ſcho leeo bar-ibu ween zilweks ari it neſik ilgi newar iſtik, un ehſtgribu jeb iſ-falkumu newar wiſ klueht ar gaiſu un uhdeni. Schē waijaga zi-tas baribas. Iſfalkums jeb laba, weſela apeteite ir teizama Deewa dahwana, ja mums arweenu laba bariba pee rofās, — bet breeſmas tas padara, ja tam kahdas mallites newaram upureht, un tas par badu pahrwehrſchahs. Tapehz mehſ ari loti biſhtamees no deeniſch-kaſ maiſes truhtuma, — un iſfalkums ir tas pirmais, kaſ zilweku uſmudina uſ darbu un iſchaklu, ſtrahdigu dſihwi. — Ehdeena labad ſtrahdneek beſ miteſchanas padara warenahs darbus, taiſa ze-lus daudſ tuhſtoſch' juhdiſchu, toſ ar diſſu ſleedehm apſlahdami, buhwē kugus, apſtrahdā laulus, ne-apnikuſchi wagu pee wagas dſih-dami, zila leelu leelos ahmarus, ſchanda knaſchi jo knaſchi atſpoli ſtarp audella dſijahm, un tā jo projam. Un zaur to muſſu dſihwe ari wiſā zitadā wiſhē teel padarita-jaukaka un miſligaka. Kur zil-wekam it beſ darba un puſlina ir to pee-ehſtees, tur wiſch ari pa-leel wiſadi ſlinsk. Iſkweenam meeſigi un garigi jaſtaſtahs, lai tas nenahktu nowahrā un poſtā, tiklab pee meeſas, kā ari pee gara. Ja, ari par ſawu garigu baribu mums no wiſa ſpehka jagahdā, —

un teizams tas zilweks, was ari juht iſfalkumu pehz garigas bari-bas, jo iſfalkums rahda weſelibu. Tā tad iſfalkums ir zilweziſai weens no labajeem engeleem, kaſ to garigi un laizigi wada uſ preek-ſchu. Bet tas pats pahrwehrſchahs par to ſaunako, ja tas neteef pareiſi uſkopt, ja tas palijis par babu. Tad tas paleef par ſaun-dari, kaſ par ſagli waj pat par ſleptawu tumſā ſtaigā apfahr. Stahſti pahr leeleeem, gruhteem bada laikeem ne reti wehſta, ka zil-weki par weens otru ehdufſchees, un mahtes ſawus behrnuſ badam ir upurejſchahs. Tapehz lai pee laika weenumehr ne-apnikuſchi par to gahdajam, ka tahdas breeſmas nekur nenoteekahs.

Bet no ka zelahs iſfalkums jeb ehſtgriba, un kamdeht muſſu meeſa beſ ſcheklaſtibas no mums pegehr ſawu baribu? Redſi, muſſu meeſa paſtahw no daudſ un daſchadeem lozekleem, eefſchkeigem un ahriſgeem, un no daſchadahm dſihſlinahm un zihpſlinahm, kaſ weena zaur otru wijahs un pinahs, un kam latrai ſawſ darbs noſpreeſts, zaur ko muſſu meeſas dſihwibas uguns, tā ſakot, deg un ſchahdahs ſchurp un turp. Bet paſchahs taſs zaur ſchahdeem darbeem teel del-detas, un tahm atkal no jauna japeeweb buhwejamais materials. Tas noteekahs zaur baribu un dſehreenu, kaſ muſſu meeſā pahrwehrſchahs par aſnihm, un aſnis, zaur wiſu meeſu tezedamas, pahrwehrſchahs pehz waijadſibas par meeſu un atjauno meeſas lozeklus.

Bariba meeſa ir ſalihdſinajama ar malku kraſhni. Kā pehdjā ſadegdama dſemde ſiltumu, tā bariba uſtura muſſu dſihwibas uguni. Iſfalkums rahda, ka muſſu meeſas kraſhns atkal japidā, lai dſih-wibas uguns ne-iſdſiſtu. Kam dſihwibas uguns ſpirgtaki deg, jeb kam wairak ſpehku pahruſhē pee darba, tam ari wairak ja-emeet jaunſ materials, tiklab zilwekam, kā ari loyam. Jauni laudis, un jauni, paſchā ſtiprā augſchanā efoſchee lopi wairak un beehſchak pagehr eh-deenu. — Miſſu ſchuhſka til pa mehneſcheem weenreiſ notura mal-titi, un war gadeem gameht; truſchi turpretim tura pahri deſmit mallites par deenu.

Kā ſoſu wezumſ paſihſtams.

Wiſu droſchaki war paſiht ſoſu wezumu, kad eewehro ſchahdu pamahziſu: Spahrnu augſchakanti, itin tuwu leelajai ſpahenu ſpal-wai, diwas maſas, ſchauras, ſpizas un loti zeetas ſpalwinas atro-dahs. No leelakahs iſ ſchihm ſpalwinahm war paſiht putna wezumu. Ja ſoſs weenu gadu weza, tad ſpalwā weena rene atrodama, kaſ ſchekhrſam pahr ſpalwu, un rahdahs, itin kā kad buhtu eewiſleta ar wiſli. Ar iſkatru gadu ſchihſ ſihmes loſji pee-aug. Soſij, kaſ 2 gadu weza, atradamas 2 tahdas renes, kaſ 3 gadu weza, 3 u. t. t.

Olu wezuma prove.

Iſklaufē eekſch 1/2 ſtopa uhdena 6 lotis ſahls, un eeleez ſchini iſklaufejumā provejamo olu. Ja ola tai paſchā deenā dehta, tad ta lihds trauka dibinam nogrimſt, ja ta deenu weza, tad ta neno-grimſt lihds dibinam, ja trihs deenas weza, tad ta nogrimſt lihds pu-ſei, un ja 5 un woitak deenu weza, tad ta peld lihds ſchikidruma wiſjum, — un jo wezaka ola, jo wairak ta wiſs ſchikidruma pa-zelahs.